НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА

КОМПЕТЕНТНІСНЕ НАВЧАННЯ, СПРИЯТЛИВЕДЛЯ ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКИ, УСПІШНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ І САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

2018

Міністерство освіти і науки України

Департамент освіти і науки Донецької обласної державної адміністрації

Департамент освіти і науки Луганської обласної державної адміністрації

Представництво Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ)

Громадська організація «Дитячий фонд «Здоров'я через освіту»

ЗМІСТ

1. Ключові компоненти компетентнісного навчання в контексті Нової української школи	3
2. Ресурси для компетентнісного навчання учнів	19
3. Ресурси для масової підготовки педагогічних працівників	26
4. Концептуальна рамка і онлайн – інструменти «Безпечна і дружня до дитини школа»	31
Додаток: деякі дотичні до теми листи МОН України	53

Ключові компоненти НУШ

Навчання учнів на засадах компетентнісного підходу

Масова підготовка вчителів

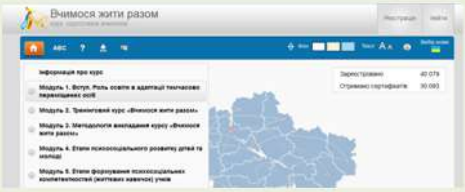

Створення середовища, сприятливого для безпеки, здоров'я, соціалізації і самореалізації дітей та підлітків

КОМПОНЕНТА 1.

НАВЧАННЯ УЧНІВ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ.

НАГОЛОС НА ПИТАННЯХ ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКИ, УСПІШНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ І САМОРЕАЛІЗАЦІЇ

Ознаки навчання учнів на засадах компетентнісного підходу

1. Спрямованість	Розвиток ключових компетентностей, що базуються на психосоціальних навичках
2. Зміст	Визначається державними стандартами і освітніми галузями. Має відповідати викликам часу.
3. Методи навчання	Базуються на партнерстві, участі, активному навчанню, врахуванні актуальних потреб і рівня розвитку, наближеність до реального життя дітей і підлітків

1. Спрямованість навчання на розвиток ключових компетентностей

Ключовими компетентністями є ті, які необхідні всім людям для підвищення особистого потенціалу і розвитку, розширення можливостей працевлаштування, соціальної інтеграції та активного громадянства.

Модель ЮНІСЕФ і ЮНЕСКО

Виміри навчання для розробки освітніх програм:

- Учитися знати (пізнавати, вчитися)
- Учитися застосовувати знання (діяти)
- Учитися бути (жити у злагоді з собою)
- Учитися жити разом (жити у мирі та злагоді з іншими)

Перелік ЄС

Ключові компетентності НУШ також базуються на моделях ЄС, ЮНІСЕФ, ЮНЕСКО

10 ключових компетентностей для нової української школи

/01 Спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами.

/02 Спілкування іноземними мовами.

/03 Математична грамотність.

/04 Компетентності в природничих науках і технологіях.

/05 Інформаційно-цифрова компетентність.

/06 Уміння вчитися впродовж життя.

/07 Соціальні і громадянські компетентності.

/08 Підприємливість.

/09 Загальнокультурна грамотність.

/10 Екологічна грамотність і здорове життя.

Психосоціальні компетентності, які входять до всіх ключових компетентностей

Такі **психосоціальні компетентності** (життєві навички), як творчість, критичне мислення, вирішення проблем, співпраця, переговори, прийняття рішень, саморегуляція, стійкість, комунікація, повага до різноманітності, емпатія, участь є **складовими всіх ключових компетентностях**. Особливо важливими вони є для здоров'я, безпеки, соціалізації і самореалізації людини (Основи здоров'я, 2005)

ЕМОЦІЙНО-ВОЛЬОВІ:
- самоконтролю
- керування стресами
- мотивації успіху
- гартування волі

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ:
- самоусвідомлення і самооцінки
- усвідомлення життєвих цінностей
- визначення життєвої мети та планування майбутнього
- аналізу проблем і ухвалення виважених рішень
- критичного і творчого мислення
- самовдосконалення

ЖИТТЄВІ НАВИЧКИ
(СОЦІАЛЬНОПСИХОЛОГІЧНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ)

СОЦІАЛЬНІ:
- упевненої і гідної поведінки
- ефективного спілкування
- співпереживання і надання допомоги
- розвитку дружніх стосунків
- розв'язання конфліктів
- протистояння негативному впливові оточення
- запобігання і протидії дискримінації
- колективної роботи
- лідерства

2. Зміст компетентнісного навчання учнів

Визначається державними стандартами і тематикою освітніх галузей. Особливо важливою для кожної людини є тематика здоров'я, безпеки, соціалізації і самореалізації

Освітні галузі державних стандартів

Предмети і курси, які є важливими для здоров'я, безпеки, соціалізації і самореалізації

Ресурси для компетентнісного навчання учнів: autta.org.ua/ua/resources/

Для курсів «Я досліджую світ» і «Вчимося жити разом» наявні навчально-методичні комплекти у складі:

- ✓ Підручник для учнів
- ✓Посібник для вчителя з розробками уроків
- ✓Посібник практикум і зошит для учнів
- ✓Наочні матеріали, плакати
- ✓Презентації, аудіо і відео матеріали для використовування на уроках

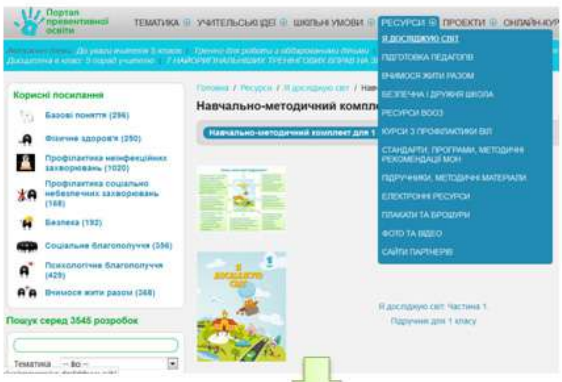

Для предмета «Основи здоров'я» та інших курсів компетентнісного навчання наявні безкоштовні ресурси у складі:

- ✓Підручники для учнів і посібники для вчителя
- ✓ Розробки сценаріїв уроків для вчителя
- ✓ Збірка інтерактивних вправ і руханок
- ✓ Презентації, відео, мультфільми
- ✓ Наочні матеріали, плакати тощо
- ✓ Інші ресурси кращих світових практик

3. Методи компетентнісного навчання учнів

Компетентнісне навчання має базуватися на методах, які забезпечують:

✓ **Партнерство** між учнями і вчителем, який є фасилітатором навчального процесу

✓ **Інклюзивність** - всі учні класу залучені до навчальної діяльності

✓ **Активне навчання**, що враховує індивідуальні стилі сприйняття і стратегії навчання учнів: робота в групах, мозковий штурм, проекти, тематичні дослідження, рольові ігри тощо.

✓ **Навчання на ситуаціях, наближених до реального життя** (важливих для безпеки, здоров'я, соціалізації та самореалізації учнів)

Найпопулярніші інтерактивні методи

Мозковий штурм
Учні спонтанно висувають ідеї на задану тему. На першому етапі записують усі ідеї. Відтак їх можна класифікувати або використовувати для подальшого аналізу

Руханки:
- заряд енергії на початку дня;
- зняття втоми після інтенсивної праці;
- перехід до іншого виду діяльності;
- мотивація групової взаємодії;
- психологічна розрядка

Рольові ігри/ інсценування
Учні розподіляють ролі і діють за сценарієм. Ефективний метод апробації різних моделей поведінки «під маскою». Чудова нагода відпрацювати навички

Аналіз історій
Використання реальних і вигаданих історій, міфів, легенд, притч, казок та віршів ефективне для досягнення бажаних змін на рівні ставлень, переконань, усвідомлення і переоцінки цінностей

Континуум
Використовують для оцінки ставлень (наприклад, до заборони тютюнопаління у громадських місцях). У класі малюють умовну лінію, з протилежних її кінців стають ті, хто займає радикальні позиції, інші — ближче до того чи того краю. Хто бажає, мотивує, чому обрав саме таку позицію

Малюй і пиши
Учасникам пропонують намалювати і написати щось на задану тему. Наприклад, намалювати ВІЛ-позитивну дитину і написати її історію

Виготовлення постерів/флаєрів
Розвиток креативності, навичок адвокації, вміння працювати з матеріалом

Взаємонавчання
Ефективна форма засвоєння знань, коли учні опрацьовують певний матеріал (самостійно або в групах), а відтак навчають інших. Роль учителя — перевірити рівень засвоєння матеріалу, підсумувати вивчене

Знайомства/«криголами»
Вправи для поліпшення психологічного клімату в групі, підвищення самооцінки, розвитку емпатії

Трикутник/діамант/концентричні кола
Вправу виконують у групах. Групи отримують по 6–9 або більше карток, на яких записують певні навички чи якості (наприклад ті, що допомагають вчитися). Потім учасники розкладають картки у вигляді трикутника, діаманта чи концентричних кіл відповідно до їх значення. Формуються вміння виокремлювати головне і досягати консенсусу

Обговорення в колі
Кожен учасник має змогу висловитися з певної проблеми. У великих класах краще проводити цю вправу, попередньо об'єднавши клас у 3–4 групи, і назагал вислуховувати лише представників груп

Дебати
Захист протилежних поглядів. Формування вміння відстоювати свою позицію з повагою до опонента. Потребує високої кваліфікації тренера

Акваріум
Першу частину тренінгу перша половина групи задіяна у тренінгових активностях, а друга — спостерігає. У другій частині тренінгу учні міняються ролями. Використовують у великих класах

Тріади
Учасники об'єднуються у трійки. Двоє обговорюють проблему або розігрують сценку, а третій — виконує роль спостерігача (забезпечує зворотний зв'язок)

4. Статистично доведена ефективність компетентнісного навчання учнів

Наприклад, для курсу «Вчимося жити разом» дослідження показали значні зміни у рівні володіння життєвими навичками, які сприяють позитивному ставленню до себе та інших, розуміння, соціальної згуртованості, побудови миру тощо.

Це, зокрема, такі навички:

- ✓самоусвідомлення і самооцінка
- ✓ефективне спілкування
- ✓самоконтроль
- ✓Співпереживання
- ✓здатність співпрацювати
- ✓аналіз проблем та прийняття рішень
- ✓запобігання конфліктам та їх конструктивне врегулювання

Приклад: **Оцінювання вчителями ключових життєвих навичок учнів**
Вибірка: навчальні заклади у зоні 0-5км від лінії розмежування

Індикатор: % учнів, які показують відмінні та добрі результати
Цільова група: учні 1-11 класів

Приклад: **Оцінювання вчителями ключових життєвих навичок учнів**
Вибірка: навчальні заклади у зоні 0-5км від лінії розмежування

Індикатор: % учнів, які показують відмінні та добрі результати
Цільова група: учні 1-11 класів

Життєві навички	ДО (%)	ПІСЛЯ (%)	Прогрес (%)
комунікації	68,3	79,1	**10,8**
самоконтролю	52	68	**16**
емпатії	66,7	73	**6,3**
кооперації	70,6	75,3	**4,7**
аналізу та розв'язання проблем	38,2	66,2	**28**
запобігання і розв'язання конфліктів	53,2	73,2	**20**
асертивності	52	73,8	**21,8**
самоусвідомлення і самооцінки	59,4	74,3	**14,9**

Визнання досягнень курсу «Вчимося жити разом»

Поширення курсу «Вчимося жити разом» на всю країну є одним із пріоритетних завдань національної програми України щодо забезпечення прав дітей

Постанова Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 р. № 453
" Про затвердження Державної соціальної програми " Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини " на період до 2021 року "

https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-socialnoyi-programi-nacionalnij-plan-dij-shodo-realizaciyi-konvenciyi-oon-pro-prava-ditini-na-period-do-2021-roku

«Це один із найкращих проектів, пов'язаний із навчанням життєвих навичок та наданням психосоціальної підтримки дітям і підліткам, який оцінювачі будь-коли бачили за понад 50-річний досвід роботи в умовах надзвичайних ситуацій»

Крістофер Талбот - міжнародний консультант з питань освіти у надзвичайних ситуаціях)

Майкл Весселс - міжнародний консультант з питань захисту дітей та психологічної підтримки у надзвичайних ситуаціях

http://autta.org.ua/ua/Advocacy

КОМПОНЕНТА 2.
МАСОВА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ. НАГОЛОС НА ПИТАННЯХ ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКИ, УСПІШНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ І САМОРЕАЛІЗАЦІЇ

Масова підготовка вчителів

Завдання НУШ

Створити навчальні програми і онлайн - курси для масової підготовки педагогічних працівників з питань здоров'язбережної і соціальної компетентності

Розпорядження Кабінету Міністрі України від 13 грудня 2017 р. № 903-р " Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» "

http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/903-2017-%D1%80

Досягнення. Дистанційна підготовка:

- ✓ Створено і рекомендовано МОН України програмне і методичне забезпечення он-лайн і очних тренінгових курсів для підготовки вчителів з концептуальних і методологічних основ здоров'язбережної та соціальної компетентності.
- ✓ Понад 50 тисяч сертифікатів було отримано педагогами, які пройшли ці онлайн - курси.
- ✓ Кількість переглядів онлайн - курсів перевищила 8,3 мільйонів з 60 країн світу

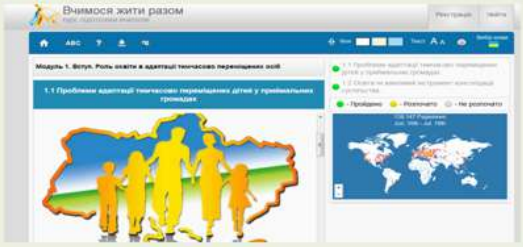

http://autta.org.ua/ua/On-line_coursues/

Очні тренінги вчителів

Результати очної підготовки педагогів.
Приклад: Оцінювання вчителями своєї упевненості та налаштованості щодо інтерактивного навчання дітей

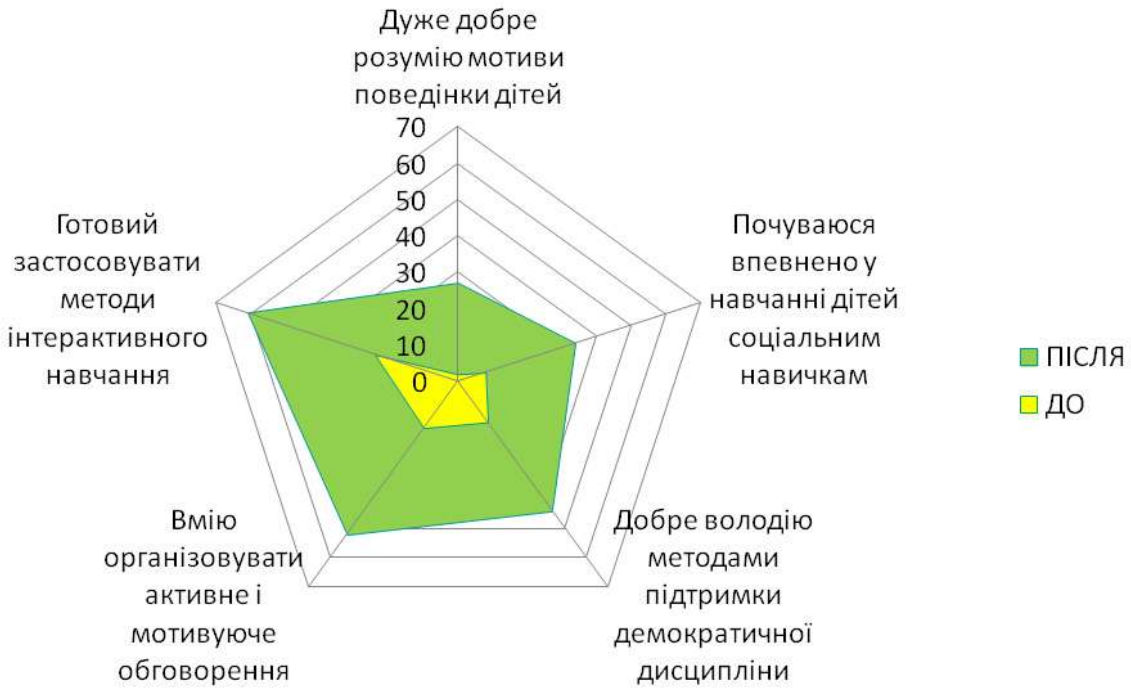

Результати очної підготовки педагогів.
Приклад: Оцінювання вчителями своєї упевненості та налаштованості щодо інтерактивного навчання дітей

Показник	ДО (%)	ПІСЛЯ (%)	Позитивні зміни (%)
Дуже добре розумію мотиви поведінки дітей	2	27	25
Почуваюся впевнено у навчанні дітей соціальним навичкам	8	34	26
Добре володію методами підтримки демократичної дисципліни	14	44	30
Вмію організовувати активне і мотивуюче обговорення	16	52	36
Готовий застосовувати методи інтерактивного навчання	24	61	37

Ресурси для навчання (самонавчання) вчителів

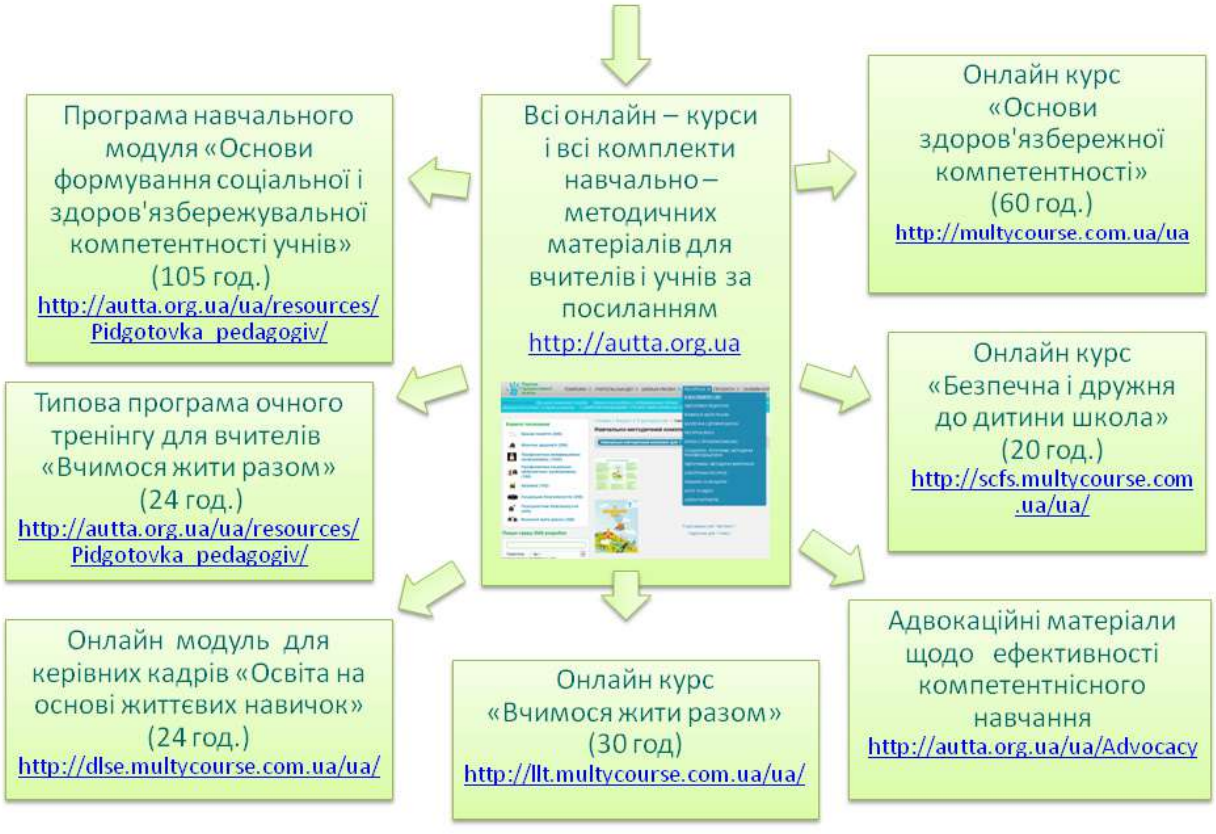

КОМПОНЕНТА 3.

СТВОРЕННЯ СЕРЕДОВИЩА, СПРИЯТЛИВОГО ДЛЯ БЕЗПЕКИ, ЗДОРОВ'Я, СОЦІАЛІЗАЦІЇ І САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ

Концептуальна рамка «Безпечна і дружня до дитини школа»

СПІЛЬНІ ДОСЯГНЕННЯ:

Розроблена добре структурована, вимірювана концептуальна рамка «Безпечна і дружня до дитини школа», а також онлайн - інструменти для експрес-оцінювання, системного аналізу сильних та слабких сторін школи та планування змін щодо вдосконалення закладу освіти

КЛЮЧОВІ ОЗНАКИ КОНЦЕПЦІЇ:

- ✓ Структурованість
- ✓ Вимірювання рівня безпеки і комфорту (на шкалі від 0 до 100 балів)
- ✓ Наявність еталону (зразка для порівняння та удосконалення школи)

ЛОГІЧНІ РІВНІ БЕЗПЕКИ І КОМФОРТУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ:

- ✓ Узагальнений показник
- ✓ 4 стандарти
- ✓ Параметри стандартів
- ✓ Еталоні показники

Цикл удосконалення закладу освіти відповідно до концептуальної рамки

Створення безпечної і дружньої до дитини школи є неперервним процесом удосконалення навчального закладу. Цей процес має чотири циклічні етапи:

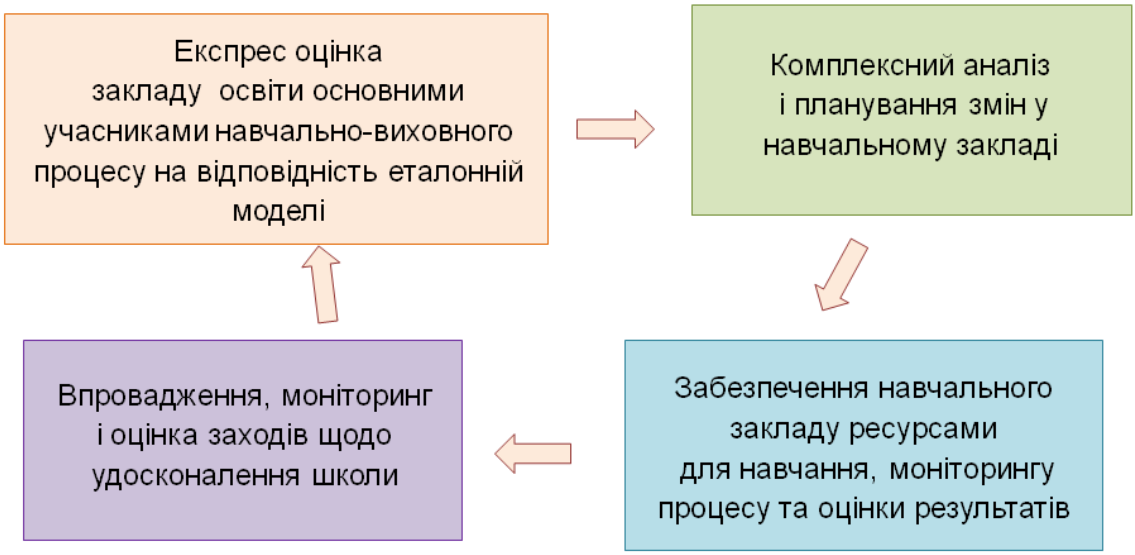

Порівняння двох онлайн - систем

Онлайн система «Експрес – оцінювання»

За результатами онлайн-опитування надає структуровану, вимірювальну інформацію про те, як виглядає школа очима усіх зацікавлених сторін.

Це інформація для роздумів і спілкування

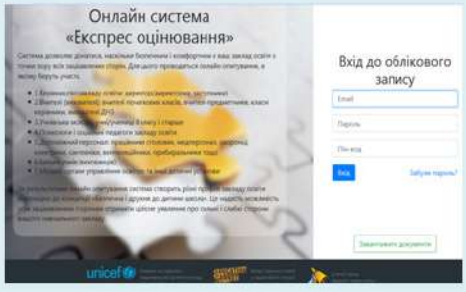

Онлайн система «Індекс безпеки і здоров'я школи»

Забезпечує формування плану удосконалення школи шкільною командою на основі всебічного, добре структурованого аналізу сильних і слабких сторін і зваженої оцінки всіх складових цього плану

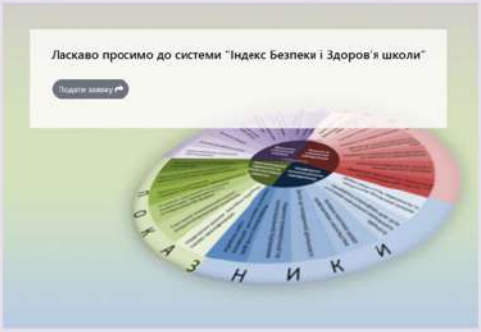

Експрес оцінка закладу освіти

Надає структуровану, вимірювальну інформацію про те, як виглядає школа очима усіх зацікавлених сторін (профілі школи) Ця інформація - для роздумів.

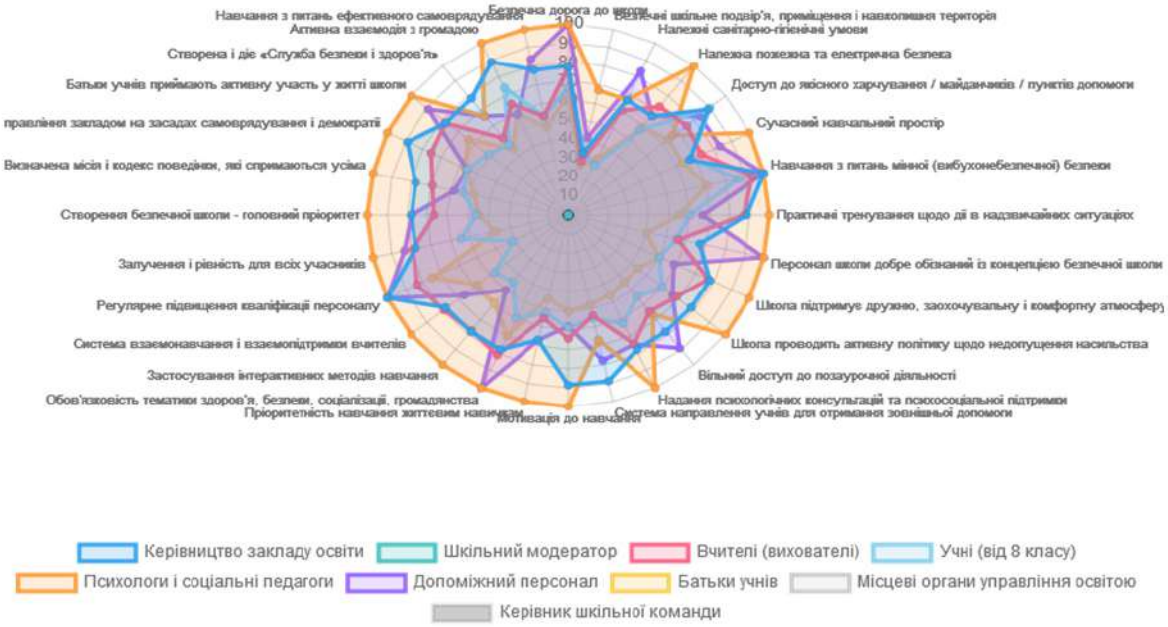

Комплексний аналіз і планування змін у навчальному закладі

Забезпечує формування плану удосконалення школи на основі всебічного, добре структурованого аналізу сильних і слабких сторін школи і зваженої оцінки всіх складових цього плану

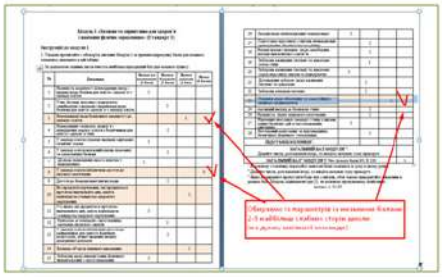

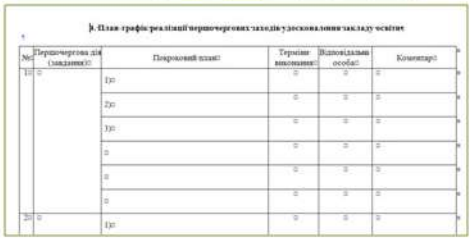

Як забезпечується результат аналізу і планування?

Командна роботою за чітко структурованою процедурою.

Надає всім учасникам відчуття єдиної команди, залученності до життя школи, забезпечує зваженість і реалістичність планів, відповідальність за результат тощо.

Орієнтовний склад шкільної команди

- ✓Директор, помічник директора
- ✓Учитель з основ здоров`я
- ✓Учитель фізкультури
- ✓Класний керівник
- ✓Учні
- ✓Шкільна медична сестра-дієтолог
- ✓Шкільний психолог, соціальний працівник
- ✓Шкільна медсестра або медичний працівник
- ✓Персонал служби безпеки школи
- ✓Співробітники школи з технічного обслуговування
- ✓Батьки або інші члени родин учнів
- ✓Представник закладів з охорони здоров`я та соціальних послуг
- ✓Представник місцевого управління з охорони здоров'я

Цей список може бути розширений (або скорочено) за рішенням конкретної школи.

За якими модулями здійснюється комплексний аналіз і планування змін?

Тематика упорядкована за 9 модулями:

- ✓ 4 розширені стандарти БДДШ
- ✓ 5 додаткових модулів із «Індексу здоров'я школи» (CDC)

Модулі системи

1. Захисне та сприятливе для здоров'я і навчання фізичне середовище» (Стандарт 1)
2. Комфортне психосоціальне середовище» (Стандарт 2)
3. Інклюзивна освіта на засадах загальнолюдських цінностей і життєвих навичок» (Стандарт 3)
4. Ефективне шкільне управління, партнерство та участь» (Стандарт 4)
5. Фізичне виховання та інші програми фізичної активності
6. Послуги з харчування
7. Послуги з охорони здоров`я
8. Консультування та надання психологічної і соціальної допомоги
9. Підготовка персоналу та популяризація здорового способу життя серед працівників закладу освіти

ПІДСУМОК: ОЗНАКИ СПІЛЬНИХ РЕСУРСІВ

Головні ознаки зазначених підходів і ресурсів

- Відповідають найкращим світовим практикам
- Базуються на інноваційних педагогічних методиках і сучасних ІТ - технологіях
- Високо оцінюються вітчизняними і міжнародними експертами та рекомендуються МОН України
- Спрямовані на розвиток психосоціальних компетентностей для здоров'я, безпеки, соціалізації і самореалізації, необхідні КОЖНІЙ людині упродовж ВСЬОГО життя
- Мають статистично доведену ефективність щодо навчання учнів і підготовки педагогічних працівників
- Охоплюють три ключові напрямки НУШ: навчання учнів, підготовка педагогів, створення сприятливого навчально середовища

Маємо ресурси
світового рівня.

Спробуйте апробувати їх,
не пожалкуєте!

2. Ресурси для компетентнісного навчання учнів

2.1. Навчально-методичний комплект інтегрованого курсу для 1 класу «Я досліджую світ». Комплект включає:

1. Підручник для учнів у 2-х частинах

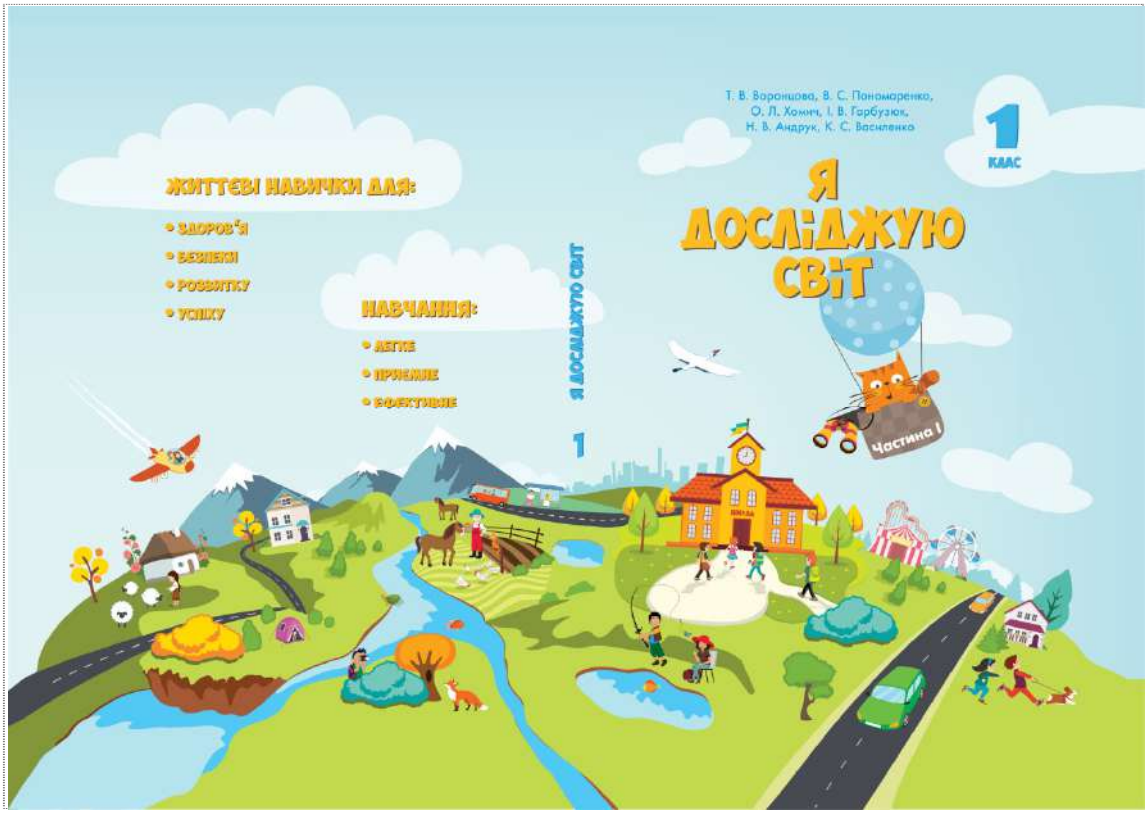

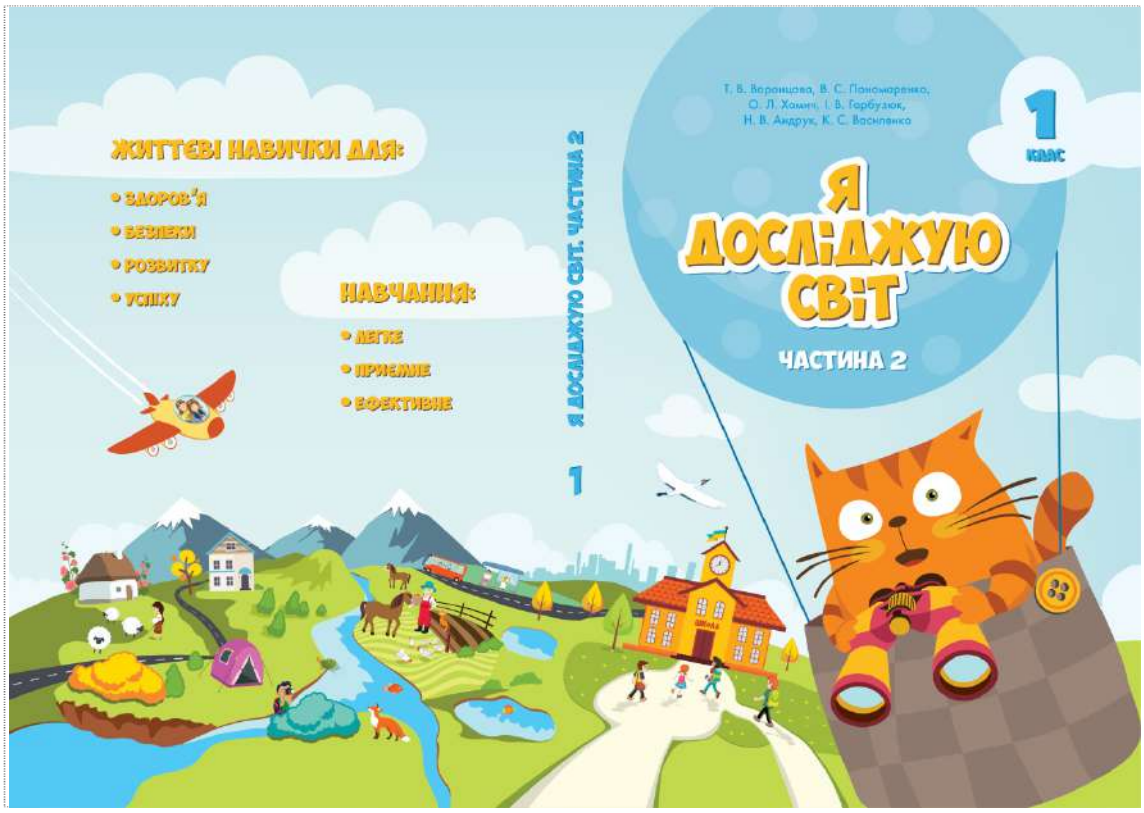

2. Зошит-практикум для учнів у 4-х частинах

3. Посібник-практикум для учнів у 4-х частинах

4. Посібник для вчителя у 2-х частинах
5. Календарне планування за Типовими освітніми програмами
6. Розробки сценаріїв всіх уроків для вчителя
7. Презентації, аудіо і відео матеріали для використовування на уроках
8. Електронний підручник «Я досліджую світ» розроблений мультимедійним видавництвом «Розумники» спільно з нашим авторським коллективом
9. Наочні матеріали, плакати
10. Збірка інтерактивних вправ і руханок
11. Інші ресурси кращих світових практик

Більшість із зазначених ресурсів для проведення уроків-тренінгів у вільному доступні (безкоштовно) на порталі превентивної освіти за посиланням:
http://autta.org.ua/ua/resources/ya_doslidzhuyu_svit/

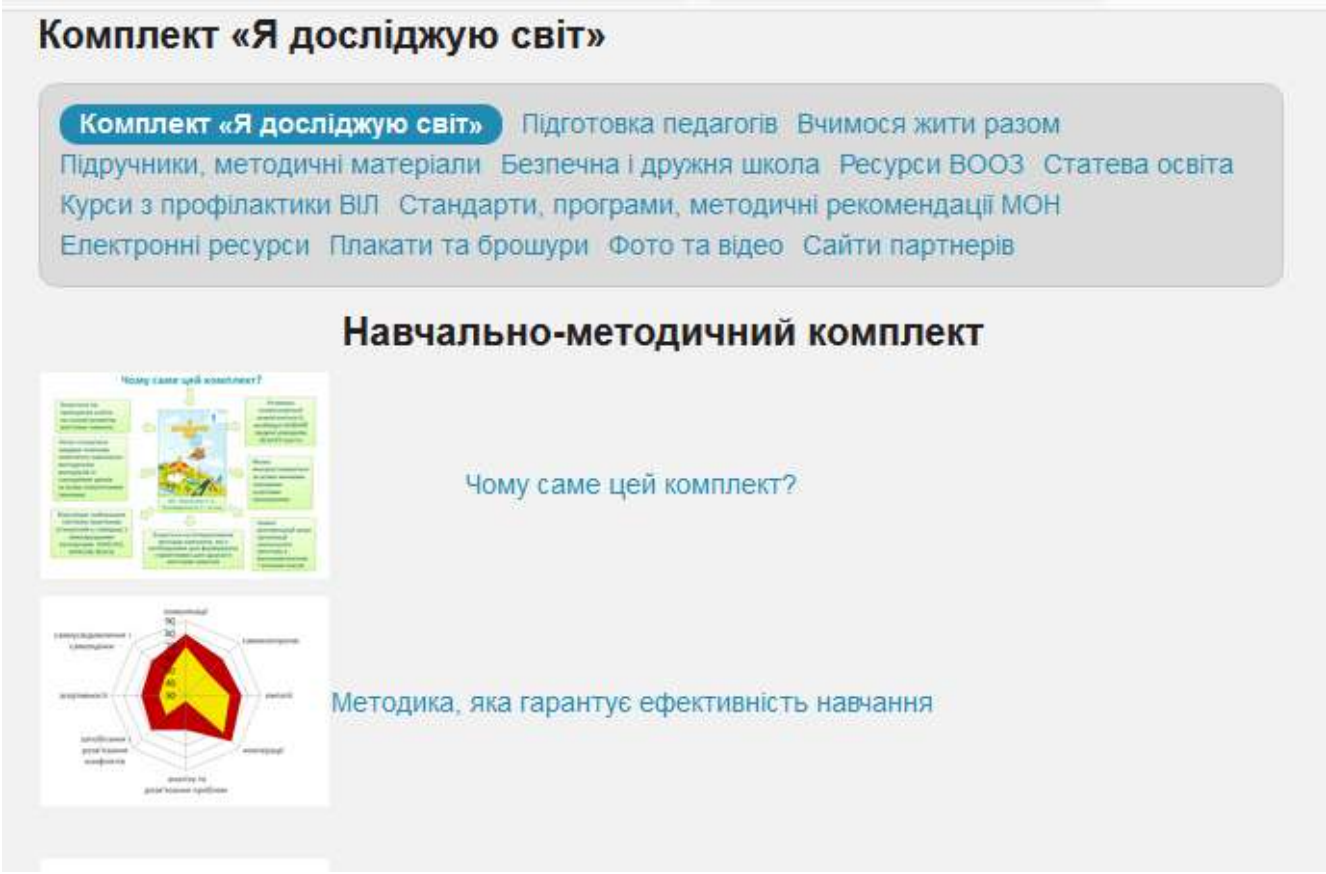

2.2. Навчально-методичний комплект тренінгового курсу для учнів 1-11класів «Вчимося жити разом»

Включають двомовні (українською і російською мовами) видання: програми курсу, посібники для вчителя, практикуми для учнів, відео- та аудіо матеріали, мультимедійні презентації).

Всі ресурси для проведення уроків-тренінгів для учнів у вільному доступні (безкоштовно) на порталі превентивної освіти за посиланням:
http://autta.org.ua/ua/resources/learning-to-live-together

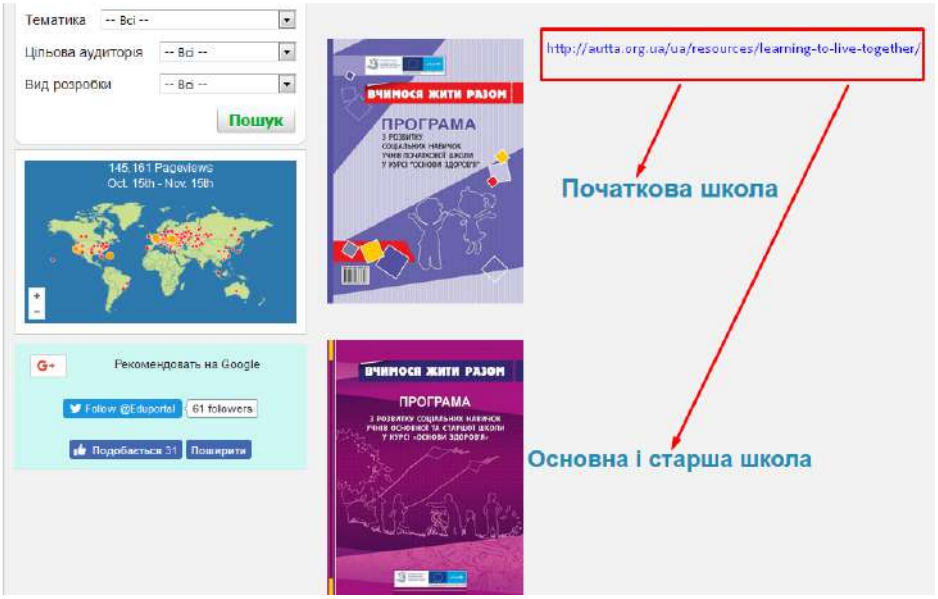

2.3. Видання для навчального предмета «Основи здоров'я» для 1-9 класів
Включають підручники для учнів і методичні посібники для вчителя.

Ресурси для проведення уроків-тренінгів за програмою навчального предмета «Основи здоров'я» у вільному доступні (безкоштовно) на порталі превентивної освіти http://autta.org.ua/ua/resources/textbooks_materials/

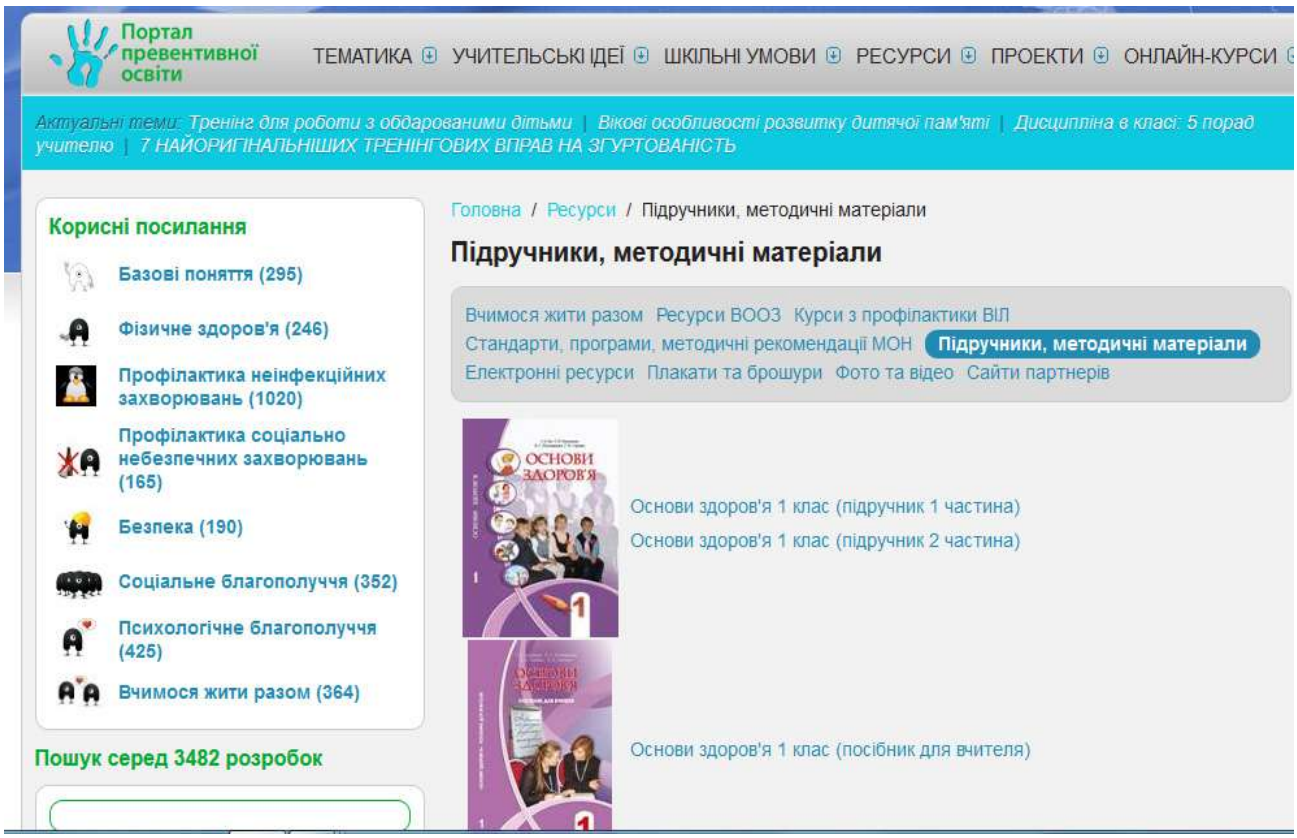

2.4. Навчально-методичний комплект тренінгового курсу з доведеною ефективністю «Захисти себе від ВІЛ для учнів 8-11класів»

Включають двомовні (українською і російською мовами) видання: програму курсу, посібник для вчителя, практикуми для учнів.

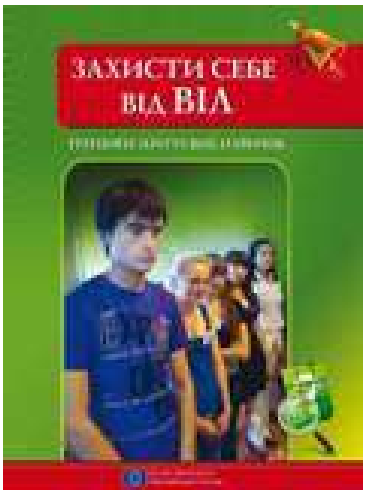

Всі ресурси для проведення тренінгів для учнів у вільному доступні (безкоштовно) на порталі превентивної освіти за посиланням:
http://autta.org.ua/ua/resources/PTNZ/

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА ВІЛ/СНІДу

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ ДЛЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ СТАРШОГО ПІДЛІТКОВОГО ТА ЮНАЦЬКОГО ВІКУ

Захисти себе від ВІЛ (посібник для вчителя)

Захисти себе від ВІЛ (посібник для учнів частина 1)

Захисти себе від ВІЛ (посібник для учнів частина 2)

3. Ресурси для масової підготовки педагогічних працівників

3.1. Програма навчального модуля «Основи формування соціальної і здоров'язбережувальної компетентності учнів».

Програма навчального модуля «Основи формування соціальної і здоров'язбережувальної компетентності учнів» у повній мірі реалізує компетентісний підхід до підготовки педагогічних працівників всіх категорій за освітніми галузями «Здоров'я і фізична культура» і «Соціальна і здоров'язбережувальна» в системі післядипломної освіти. Загальний обсяг курсу – 105 годин (3,5 кредитів ЄКТС). Програма має гриф МОН України і рекомендується для впровадження

Цільова група - педагогічні працівники всіх категорій (вчителі початкової школи, вчителі предмета «Основі здоров'я», методисти і педагогічні працівники, які викладають факультативні курси профілактичного спрямування, практичні психологи, соціальні педагоги) і керівні кадри (директора, заступники директора з виховної роботи, класні керівники).

Навчання здійснюється за очно-дистанційною формою, що складається з онлайн курсів для теоретичної підготовки (90 годин) і очних тренінгів з відпрацювання практичних навичок (15 годин). Навчальний модуль апробовано у 2016-2017 роках у всіх регіонах України.

Програма навчального модуля «Основи формування соціальної і здоров'язбережувальної компетентності учнів» може впроваджуватися у закладах післядипломної освіти у вигляді навчального модуля у складі курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників або як окремий очно-дистанційний курс обсягом 3,5 кредитів ЄКТС.

Програма і всі ресурсні матеріали у вільному доступі за посиланням
http://autta.org.ua/ua/resources/Pidgotovka_pedagogiv/ProgrKyrsyOZK

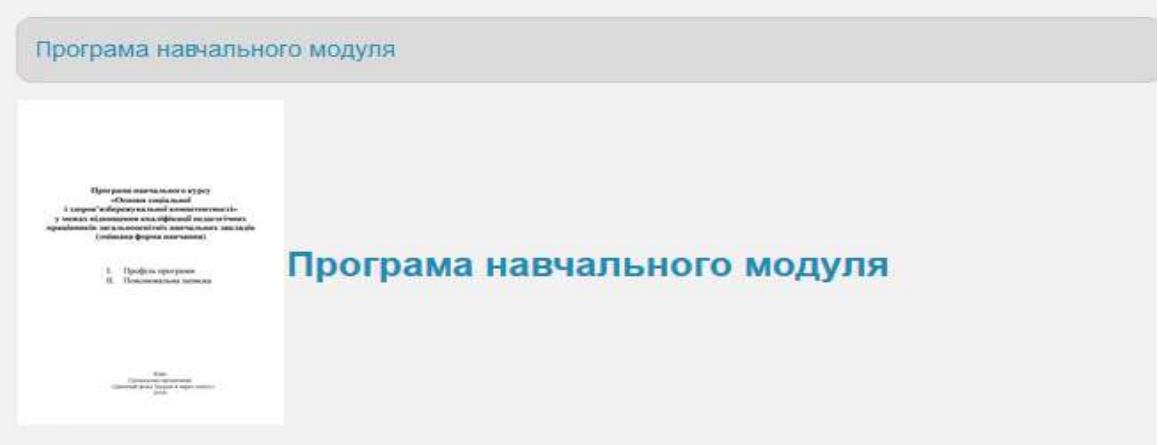

3.2. Онлайн курс «Основи здоров'язбережної компетентності». Розміщується на платформі http://multycourse.com.ua/ua/

Призначення. Онлайн курс спрямовано на формування когнітивного компоненту професійної компетентності педагогічних працівників у таких освітніх галузях:

- «Здоров'я і фізична культура»;
- «Соціальна і здоров'язбережувальна».

Обсяг онлайн курсу: 60 академічних годин.

Зміст онлайн курсу: Складається з 5 модулів, 31 теми, завдань для самоперевірки, тестів для модульного і підсумкового оцінювання.

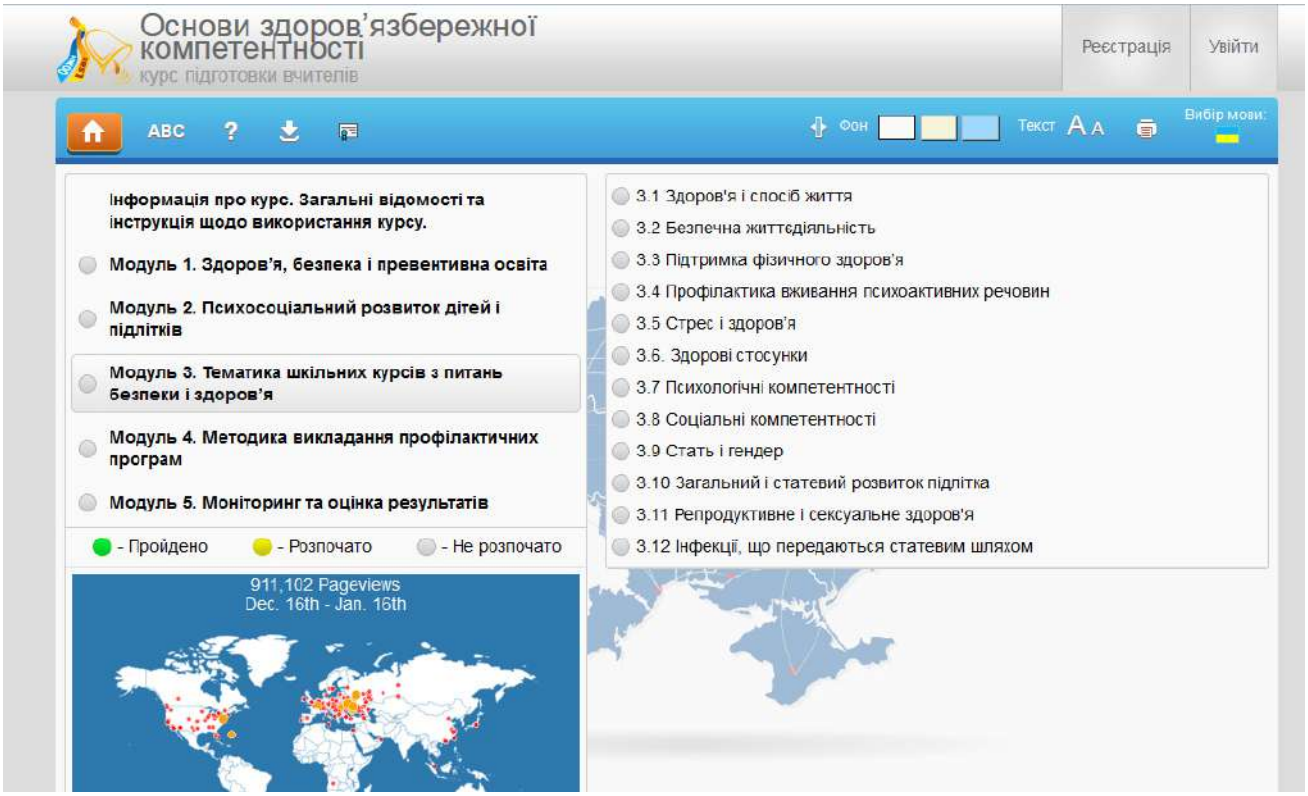

Підтвердження проходження онлайн курсу. У разі успішного проходження онлайн курсу зареєстрований користувач(ка) автоматично отримає відповідний документ (електронний сертифікат). Сертифікат має унікальний номер і містить ПІБ, під якими користувач(ка) зареєструвався(лася).

Електронний сертифікат є підтвердженням успішного проходження онлайн курсу «Основи здоров'язбережної компетентності» і є необхідною умовою видання закладом післядипломної освіти підсумкового сертифікату за повним навчальним курсом.

Як працювати над онлайн курсом. Детальну інструкцію можна переглянути безпосередньо на онлайн курсі та завантажити безпосередньо на курсі посиланням http://multycourse.com.ua/ua/

3.3.Онлайн курс «Вчимося жити разом». Розміщується на платформі http://llt.multycourse.com.ua/ua/

Призначення. Онлайн курс спрямовано на посилення професійної компетентності педагогічних працівників щодо методики формування у дітей і підлітків соціальних навичок в рамках двох освітніх галузей:

- «Здоров'я і фізична культура»;
- «Соціальна і здоров'язбережувальна».

Обсяг онлайн курсу: 30 академічних годин.

Зміст онлайн курсу: Складається з 5 модулів і 23 тем, завдань для самоперевірки, тестів для модульного і підсумкового оцінювання.

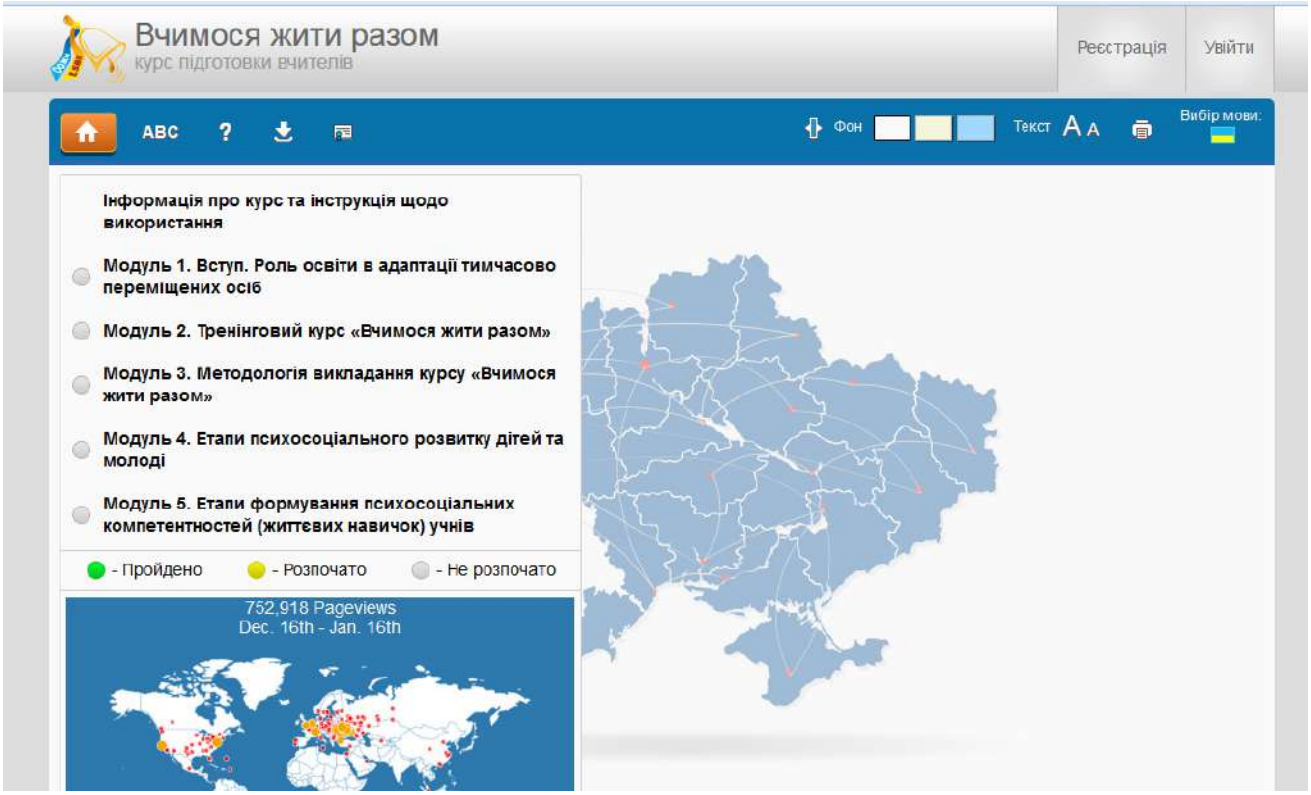

Підтвердження проходження онлайн курсу. У разі успішного проходження онлайн курсу зареєстрований користувач(ка) автоматично отримає відповідний документ (електронний сертифікат). Сертифікат має унікальний номер і містить ПІБ, під якими користувач(ка) зареєструвався(лася).

Електронний сертифікат є підтвердженням успішного проходження онлайн курсу з методики формування соціальних навичок «Вчимося жити разом». Він є необхідною умовою видання закладом післядипломної освіти підсумкового сертифікату за повним навчальним курсом.

Як працювати над онлайн курсом. Детальну інструкцію можна переглянути безпосередньо на онлайн курсі та завантажити безпосередньо на курсі посиланням http://llt.multycourse.com.ua/ua/

3.4. Онлайн модуль «Освіта на основі життєвих навичок». Розміщується на платформі http://dlse.multycourse.com.ua/ua/

Цільова група - керівні кадри (директора, заступники директора з виховної роботи, класні керівники) а також педагогічні працівники всіх категорій (вчителі початкової школи, вчителі предмета «Основі здоров'я», методисти і педагогічні працівники, які викладають факультативні курси профілактичного спрямування, практичні психологи, соціальні педагоги).

Обсяг онлайн курсу: 24 академічних годин.

Зміст онлайн курсу: Складається з 4 розділів і 11 тем, завдань для самоперевірки, тестів для модульного і підсумкового оцінювання.

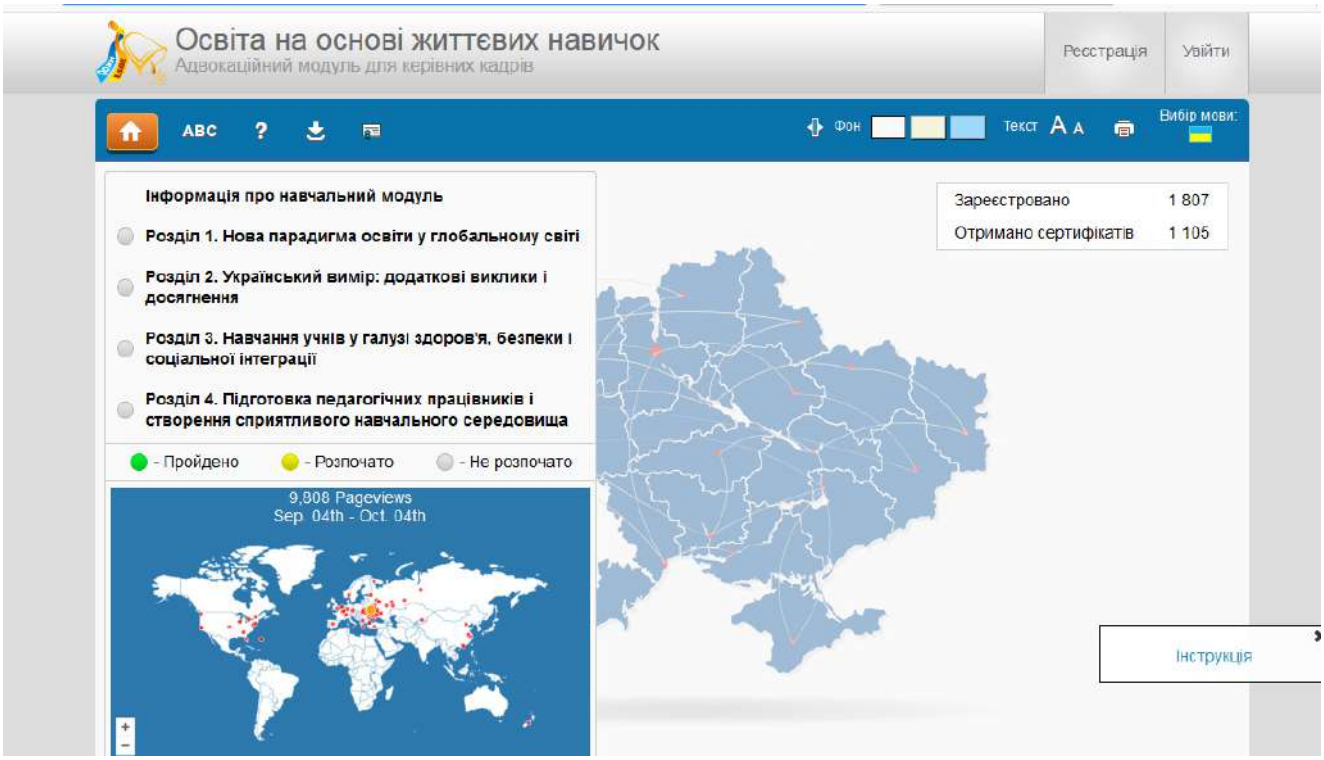

Підтвердження проходження онлайн курсу. У разі успішного проходження онлайн курсу зареєстрований користувач(ка) автоматично отримає відповідний документ (електронний сертифікат). Сертифікат має унікальний номер і містить ПІБ, під якими користувач(ка) зареєструвався(лася).

Електронний сертифікат є підтвердженням успішного проходження онлайн курсу з методики формування соціальних навичок «Вчимося жити разом». Він є необхідною умовою видання закладом післядипломної освіти підсумкового сертифікату за повним навчальним курсом.

Як працювати над онлайн курсом. Детальну інструкцію можна переглянути безпосередньо на онлайн курсі та завантажити безпосередньо на курсі посиланням http://dlse.multycourse.com.ua/ua/

3.5. Онлайн модуль «Освіта на основі життєвих навичок». Розміщується на платформі http://scfs.multycourse.com.ua/ua/

Цільова група - Педагогічні працівники всіх категорій.

Обсяг онлайн курсу: 18 академічних годин.

Зміст онлайн курсу: Складається з 5 розділів і 19 тем, завдань для самоперевірки, тестів для модульного і підсумкового оцінювання.

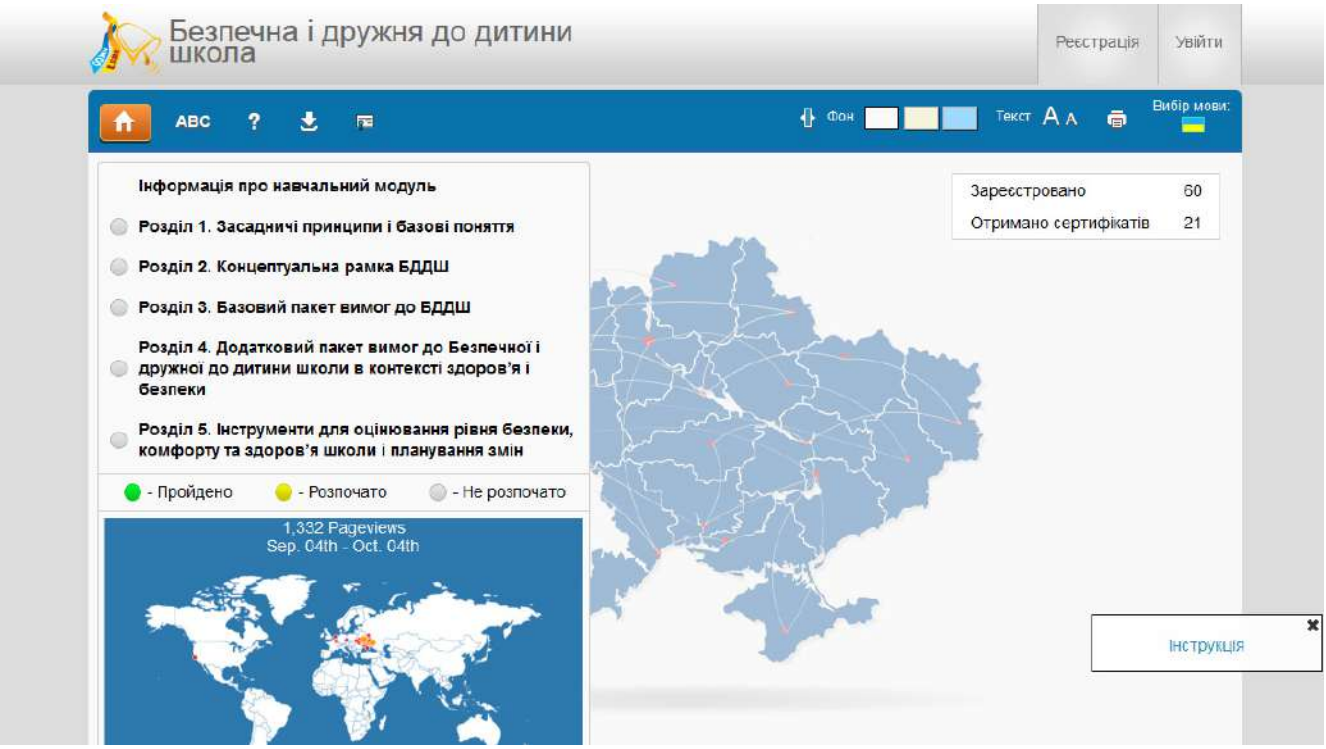

Підтвердження проходження онлайн курсу. У разі успішного проходження онлайн курсу зареєстрований користувач(ка) автоматично отримає відповідний документ (електронний сертифікат). Сертифікат має унікальний номер і містить ПІБ, під якими користувач(ка) зареєструвався(лася).

Електронний сертифікат є підтвердженням успішного проходження онлайн курсу з методики формування соціальних навичок «Вчимося жити разом». Він є необхідною умовою видання закладом післядипломної освіти підсумкового сертифікату за повним навчальним курсом.

Як працювати над онлайн курсом. Детальну інструкцію можна переглянути безпосередньо на онлайн курсі та завантажити безпосередньо на курсі посиланням http://scfs.multycourse.com.ua/ua/

4. Концептуальна рамка і онлайн – інструменти «Безпечна і дружня до дитини школа»

4.1. Концептуальна рамка

Безпечна і дружня до дитини школа (БДДШ) — навчальний заклад, який забезпечує всі необхідні умови для навчання, успішної соціалізації та гармонійного розвитку дітей і підлітків із наголосом на питаннях захисту життя і здоров'я. Такими умовами є: сприятливе фізичне і психосоціальне середовище, інклюзивне навчання важливих для життя компетентностей, демократичне управління школою, партнерство та участь.

Концептуальна рамка є фундаментом для структурованої оцінки рівня безпеки і комфортності закладу освіти та планування заходів щодо його удосконалення. Визначальні ознаки цієї рамки наведено на слайді

Концептуальна рамка безпечної і дружньої до дитини школи визначає стандарти, параметри стандартів, еталонні показники, еталонну модель і критерії відповідності конкретної школи еталонним показникам (мал.).

Стандарти — узагальнені вимоги, виконання яких є обов'язковим для того, щоб вважати школу безпечною (дружньою до дитини).

Параметри стандартів — показники, що конкретизують узагальнені вимоги стандарту «Безпечної школи» (визначають його складові).

Еталонний показник — твердження, яке є еталоном для порівняння. Кожному параметру стандартів може відповідати один або декілька еталонних показників. Наприклад, твердження «У школі є окремі туалетні кімнати для хлопців та дівчат, які облаштовані всім необхідним (відповідна кількість унітазів, рукомийників, є вода, мило, папір, рушники тощо)» є одним із еталонних показників для параметра «У школі створено належні санітарно-гігієнічні умови».

Еталонна модель безпечної школи — ідеальний начальний заклад, всі без винятку показники якого дорівнюють еталонам.

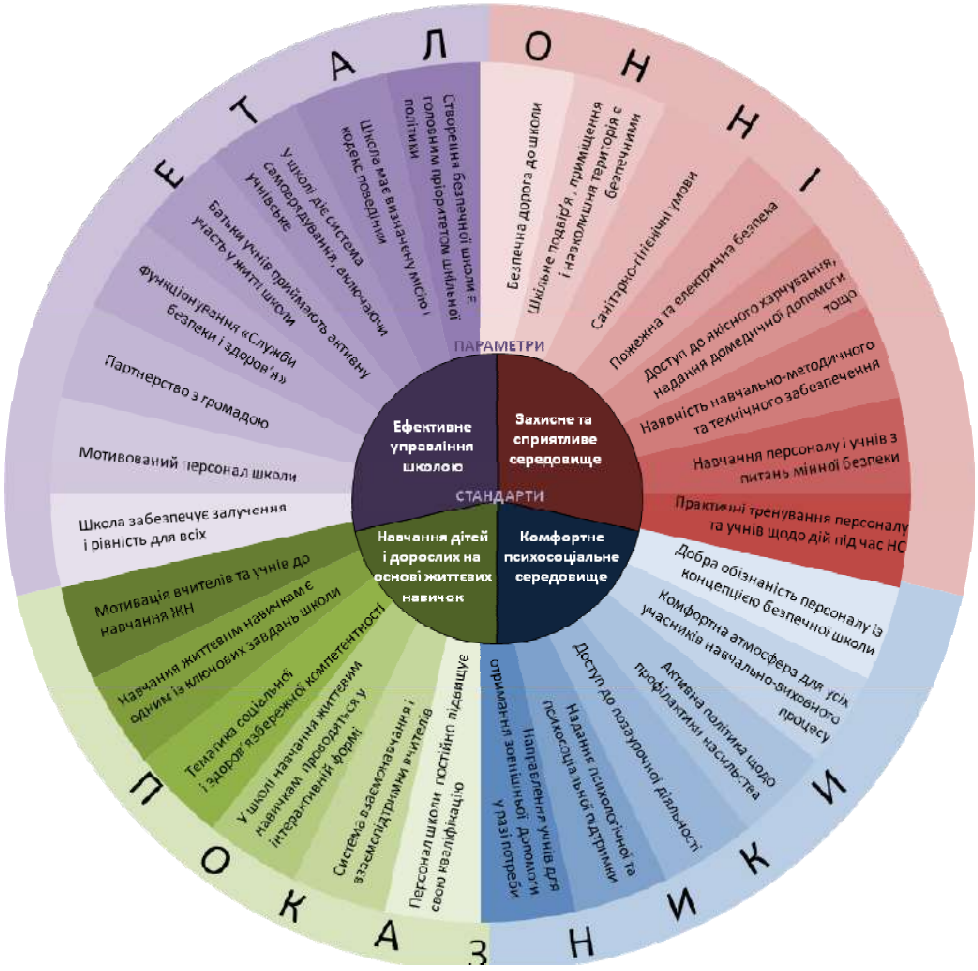

Критерій відповідності — ступінь відповідності (схожості) навчального закладу еталонному показнику. Критерієм відповідності для всіх еталонних показників є запитання «Це схоже на Вашу школу?» разом із варіантами відповідей:

ні (1) Певною мірою (2) Здебільшого (3) Дуже (4)

Наскрізні питання (cross cutting items) — питання, які релевантні (дотичні) всім стандартам. У контексті стандартів безпечної школи це:

- шкільна політика;
- гендерна рівність;
- послуги;
- моніторинг і оцінка.

Нижче наведено опис стандартів і параметрів БДДШ. Повну модель, що додатково включає еталоні показники, наведено у додаткових ресурсах.

Стандарти БДДШ

Безпечна і дружня до дитини школа — це навчальний заклад, в якому з урахуванням усіх наскрізних питань забезпечується:

1. Захисне та сприятливе для здоров'я і навчання фізичне середовище.
2. Комфортне психосоціальне середовище.
3. Навчання дітей і дорослих на засадах загальнолюдських цінностей і життєво важливих компетентностей.
4. Ефективне шкільне управління, партнерство і участь.

Параметри стандартів «Безпечної школи»

Стандарт 1. «Захисне та сприятливе для здоров'я і навчання фізичне середовище»

- ⇨ Школа має чіткі рекомендації щодо безпечного маршруту до школи.
- ⇨ Шкільне подвір'я, приміщення і навколишня територія є безпечними для життя і здоров'я учнів.
- ⇨ У школі створено належні санітарно-гігієнічні умови.
- ⇨ У школі належний рівень пожежної та електричної безпеки.
- ⇨ У школі забезпечено доступ до якісного харчування, майданчиків для занять фізичною культурою, пункту надання першої домедичної допомоги.
- ⇨ У школі створено навчальний простір, який забезпечено сучасними технологічним засобами та навчально-методичними матеріалами для активного навчання дітей з урахуванням особливостей їхнього розвитку.
- ⇨ У школі забезпечується навчання персоналу школи і учнів з питань мінної безпеки та поводження з вибухонебезпечними речовинами.
- ⇨ У школі проводяться практичні тренування персоналу та учнів щодо злагоджених дій в екстремальних і надзвичайних ситуаціях.
- ⇨ *Стандарт 2. «Комфортне психосоціальне середовище»*
- ⇨ Персонал школи добре обізнаний із концепцією безпечної школи та підготовлений з питань створення психосоціального середовища, сприятливого для навчання, здоров'я, успішної соціалізації та гармонійного розвитку дитини.
- ⇨ Школа підтримує дружню, заохочувальну і комфортну атмосферу для всіх учасників навчально-виховного процесу.
- ⇨ Школа проводить активну політику щодо недопущення всіх видів насильства і має чіткі механізми реагування на прояви насильства і знущання.
- ⇨ У школі створено і забезпечується вільний доступ до позаурочної діяльності, сприятливої для здоров'я, безпеки і розвитку життєво важливих компетентностей.
- ⇨ У школі забезпечується надання психологічних консультацій та психосоціальної підтримки, особливо для дітей, які постраждали внаслідок конфлікту, та дітей із сімей у складних життєвих обставинах.

- ⇨ У школі здійснюється направлення учнів для отримання зовнішньої допомоги у разі потреби.

Стандарт 3. «Навчання дітей і дорослих на засадах загальнолюдських цінностей і життєво важливих компетентностей»

- ⇨ У школі створено систему мотивації до навчання вчителів та учнів життєво важливих навичок на засадах компетентнісного підходу.
- ⇨ Навчання психосоціальних навичок, сприятливих для здоров'я, безпеки, успішної соціалізації та самореалізації учнів, визначено одним із ключових завдань школи.
- ⇨ Тематика здоров'я, безпеки, соціальної та громадянської компетентності, розбудови миру, підприємливості, екологічної грамотності, поводження у надзвичайних ситуаціях є обов'язковими елементами змісту навчального плану школи.
- ⇨ У школі навчання психосоціальних компетентностей (життєвих навичок) для учнів усіх класів відбувається в інтерактивній формі.
- ⇨ У школі створено систему взаємонавчання і взаємопідтримки вчителів.
- ⇨ Персонал школи постійно підвищує свою кваліфікацію за дистанційними та очними формами навчання.

Стандарт 4. «Ефективне шкільне управління, партнерство і участь»

- ⇨ Створення безпечної (дружньої до дитини) школи є головним пріоритетом шкільної політики.
- ⇨ Школа має визначену місію і кодекс поведінки, які сприймаються усіма учасниками навчально-виховного процесу.
- ⇨ Управління школою відбувається на засадах самоврядування, демократії, рівного доступу, прозорості та поваги до різноманіття культур (включно з системою учнівського самоврядування).
- ⇨ Батьки учнів беруть активну участь у житті школи.
- ⇨ У школі створена і діє на постійній основі Служба безпеки і здоров'я, яка координує всю діяльність, спрямовану на формування та підтримку захисного фізичного і комфортного психосоціального середовища.
- ⇨ Школа активно взаємодіє з громадою та органами місцевого самоврядування на засадах відкритості і партнерства.
- ⇨ Персонал школи мотивований і отримує постійну підтримку у набутті необхідних навичок щодо забезпечення ефективного шкільного управління, партнерства та участі.
- ⇨ Школа забезпечує залучення і рівність для всіх учасників навчально-виховного процесу.

4.2. Етапи удосконалення навчального закладу

Створення безпечної і дружньої до дитини школи є неперервним процесом удосконалення навчального закладу, що має чотири етапи (мал.)

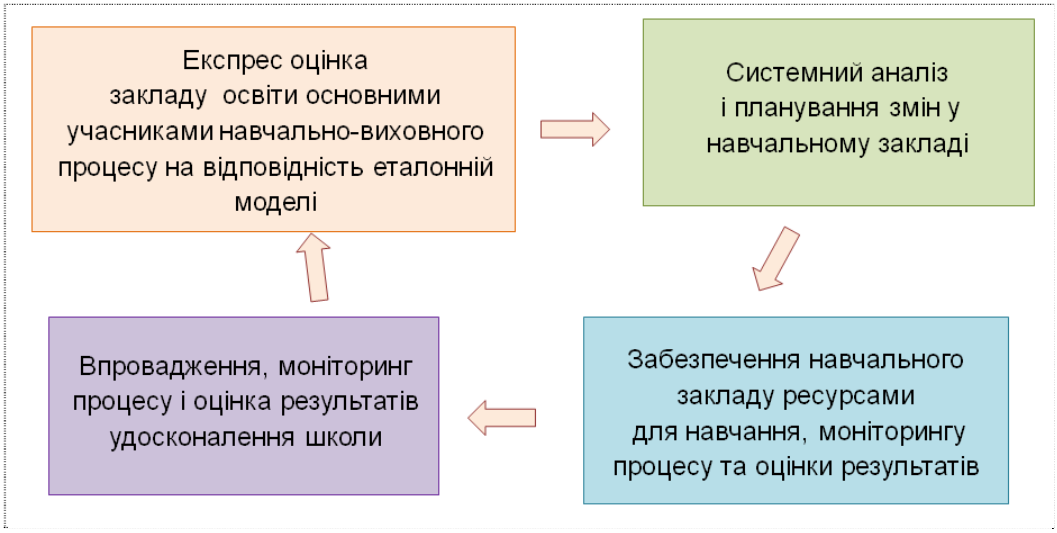

Експрес оцінка навчального закладу

Здійснюється шляхом опитування основних учасників навчально-виховного процесу - учнів, вчителів, керівництва школи, батьків тощо. Результатом такої оцінки є профілі конкретного навчального закладу «очима всіх її учасників». Профілі формується на основі анонімного анкетування і представляється у вигляді таблиць і діаграм на різних логічних рівнях (див. слайди нижче).

Профілі відображають сильні і слабкі сторони конкретного навчального закладу (на думку учнів, вчителів, батьків, дирекції навчального закладу тощо).

Експрес оцінка надає структуроване уявлення про те, як сприймають свій начальний заклад всі зацікавлені сторони. Можна порівнювати, як виглядає школа «очима» різних учасників (учнів, вчителів, батьків, тощо)

На пдставі такої оцінки можна визначати пріоритетні напрямки для подальшого детального аналізу окремих питань, планування змін, моніторингу процесу їх впровадження та оцінки результатів:

Системний аналіз і планування змін

Надає можливість:

- ⇨ визначити сильні та слабкі сторони шкільної політики, спрямовані на створення безпечного і дружнього до дитини навчального середовища;
- ⇨ розробити план дій для покращення ситуації;
- ⇨ залучати вчителів, батьків, учнів та громаду до процесу вдосконалення навчального закладу.

Цей етап передбачає два види заходів, які мають здійснити команди навчальних закладів: самооцінювання та планування для вдосконалення. До шкільних команд

мають входити представники всіх зацікавлених сторін: дирекції, учнів, персоналу школи, вчителів, батьків, громад тощо.

Процес самооцінювання заохочує членів шкільної спільноти збиратися разом для обговорення поточної діяльності школи та визначення основних сильних та слабких сторін.

Процес планування дає змогу визначити дії, до яких школа може вдатися для поліпшення ситуації у слабких сферах. Колективне планування сприяє осмисленню та визначенню пріоритетних заходів, а також дає змогу скласти узгоджений план удосконалення навчального закладу та визначити першочергові кроки його впровадження. Сформований план заходів включає всі важливі для покращення ситуації стандарти, параметри та еталонні показники Безпечної та дружньої до дитини школи.

Результати самооцінювання школи в жодному разі не використовуються для перевірки або покарання співробітників школи. Отримані бали необхідні, аби краще зрозуміти сильні та слабкі сторони школи й розробити план дій для покращення ситуації. Низьких балів також слід очікувати, проте вони не свідчать про «низьку ефективність» шкіл, а вказують на сфери, в яких школа може вдосконалюватися.

Багатьох покращень можна досягти силами наявного персоналу без додаткових ресурсів. Для тих пріоритетних дій, які потребуватимуть додаткових ресурсів, результати оцінки можуть стати підставою для пошуку фінансових ресурсів.

Забезпечення ресурсами для навчання.

На підставі сформованого плану заходів здійснюється забезпечення необхідними ресурсами, наприклад підготовка вчителів, закупівля навчально-методичних матеріалів, облаштування навчальних приміщень тощо.

Впровадження, моніторинг процесу і оцінка результатів

Моніторинг передбачає постійне спостереження процесу впровадження щодо його відповідності узгодженому плану та аналізу причин відхилення. Для оцінювання змін, що сталися в результаті впровадження плану школи, доцільно проводити періодичну (наприклад, два рази на рік) експрес оцінку навчального закладу. Це дозволяє отримати дані щодо змін у вигляді «діаграми прогресу»:

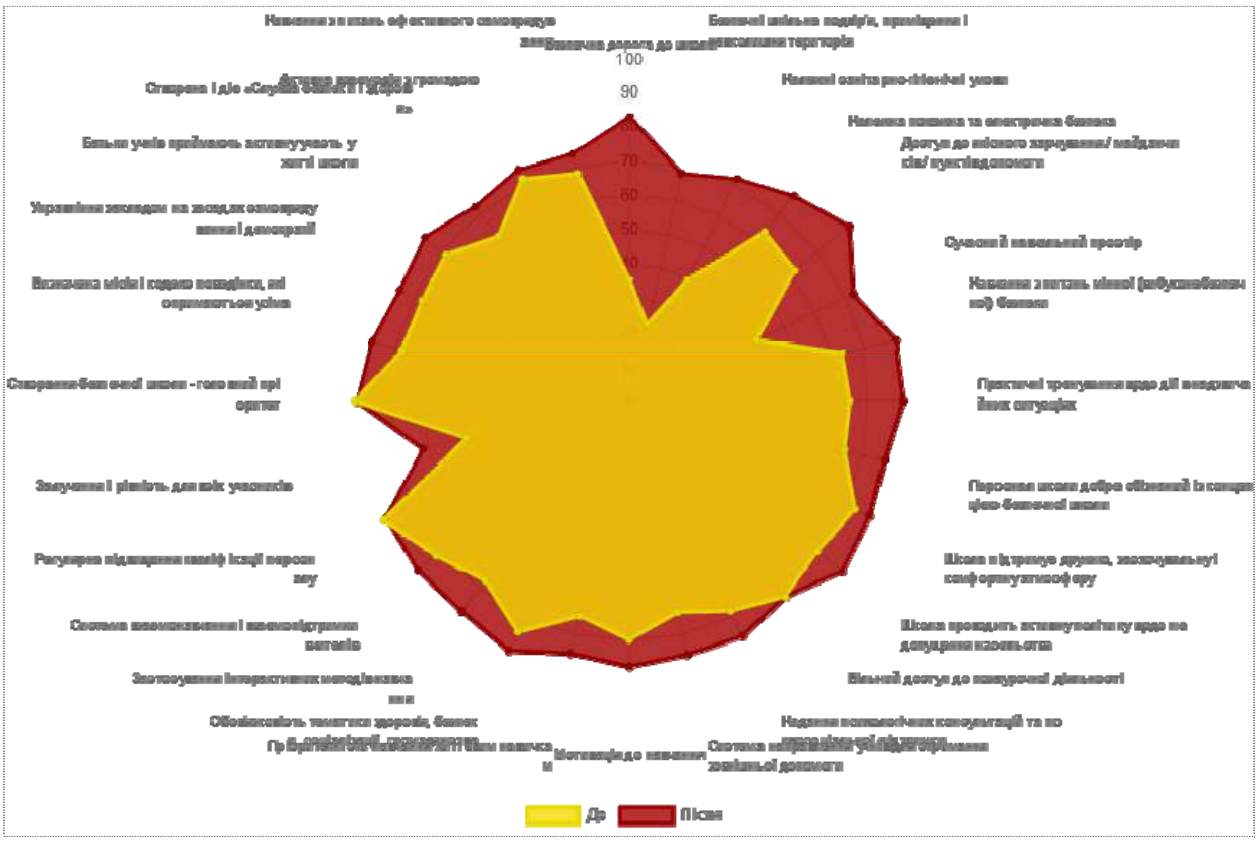

4.3. Онлайн - система «Експрес оцінювання»

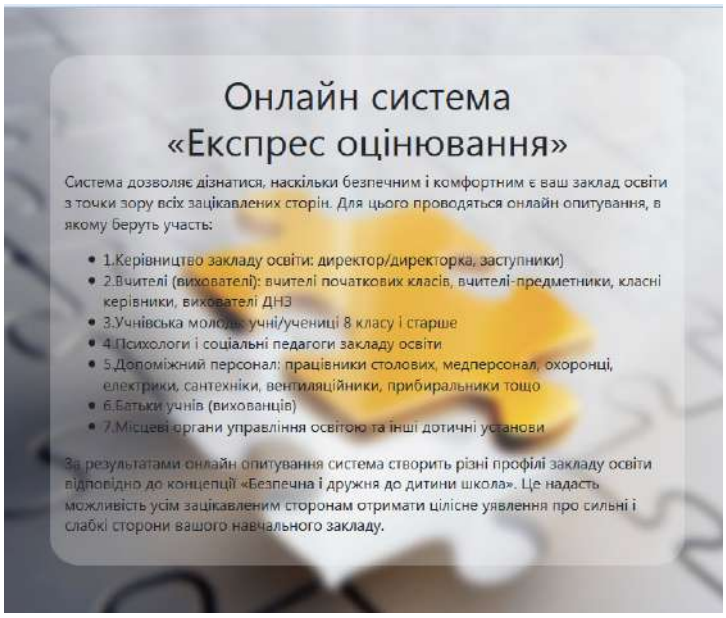

Онлайн система експрес оцінювання створена відповідно до концептуальної рамки «Безпечна і дружня до дітей школа» (надалі БДДШ). Вона надає можливість дізнатися, наскільки безпечним і комфортним є заклад освіти з точки зору всіх зацікавлених сторін. Для цього проводяться онлайн опитування, в якому беруть участь:

1. Керівництво закладу освіти: директор/директорка, заступники)
2. Вчителі (вихователі): вчителі початкових класів, вчителі-предметники, класні керівники, вихователі ДНЗ
3. Учнівська молодь: учні/учениці 8 класу і старше
4. Психологи і соціальні педагоги закладу освіти
5. Допоміжний персонал: працівники столових, медперсонал, охоронці, електрики, сантехніки, вентиляційники, прибиральники тощо
6. Батьки учнів (вихованців)
7. Місцеві органи управління освітою та інші дотичні установи: представники районого або територіального органу управління освітою, члени наглядової ради навчального закладу, координатори проекту тощо

За результатами онлайн опитування система створює різні профілі закладу освіти відповідно до концепції «Безпечна і дружня до дитини школа (БДДШ)». Це надає можливість усім зацікавленим сторонам отримати цілісне уявлення про сильні і слабкі сторони навчального закладу.

Рівень безпеки і благополуччя закладу освіти вимірюється у балах від 0 до 100. Чим вище бал, тим ближче відповідний показник до еталонного. Експрес оцінювання здійснюється відповідно до концепції БДДШ на 3-х рівнях:

1. Узагальнений показник безпеки і комфортності закладу
2. Показники безпеки і комфортності закладу на рівні стандартів
3. Показники безпеки і комфортності закладу на рівні параметрів стандартів

Результати експрес оцінювання в жодному разі не використовуються для перевірки або покарання закладу освіти. Низькі бали не свідчать про «низьку ефективність» шкіл, а лише вказують на сфери, які потребують більш детального аналізу і покращення.

1. Рівні узагальненого показника і стандартів:

Рівень безпеки і благополуччя закладу освіти вимірюється у балах від 0 до 100. Чим вище бал, тим ближче відповідний показник до еталонного

Стандарти	Приведене значення
Захисне та сприятливе для здоров'я і навчання фізичне середовище	48.64
Комфортне психосоціальне середовище	71.52
Навчання дітей і дорослих на засадах інклюзії, загальнолюдських цінностей і життєво важливих компетентностей	71.75
Ефективне управління, партнерство і участь	68.65
Загальний показник безпеки і благополуччя вашого закладу освіти	**63.99**

2. Рівень стандартів:

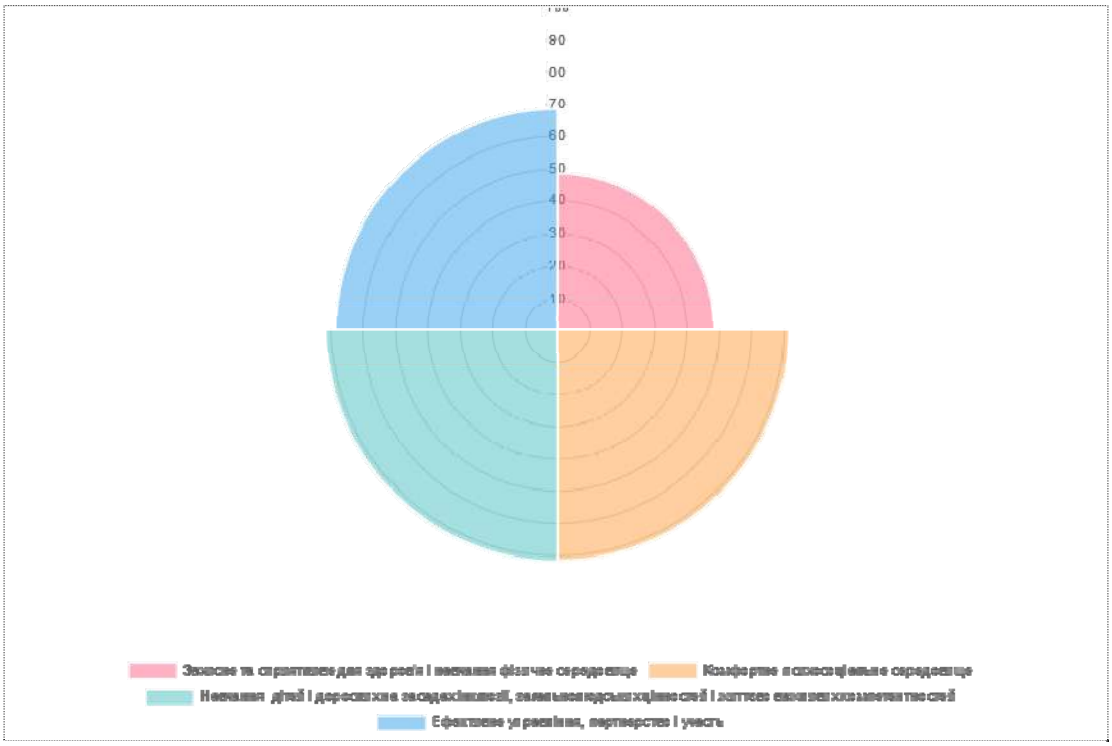

3. Рівень параметрів стандартів:

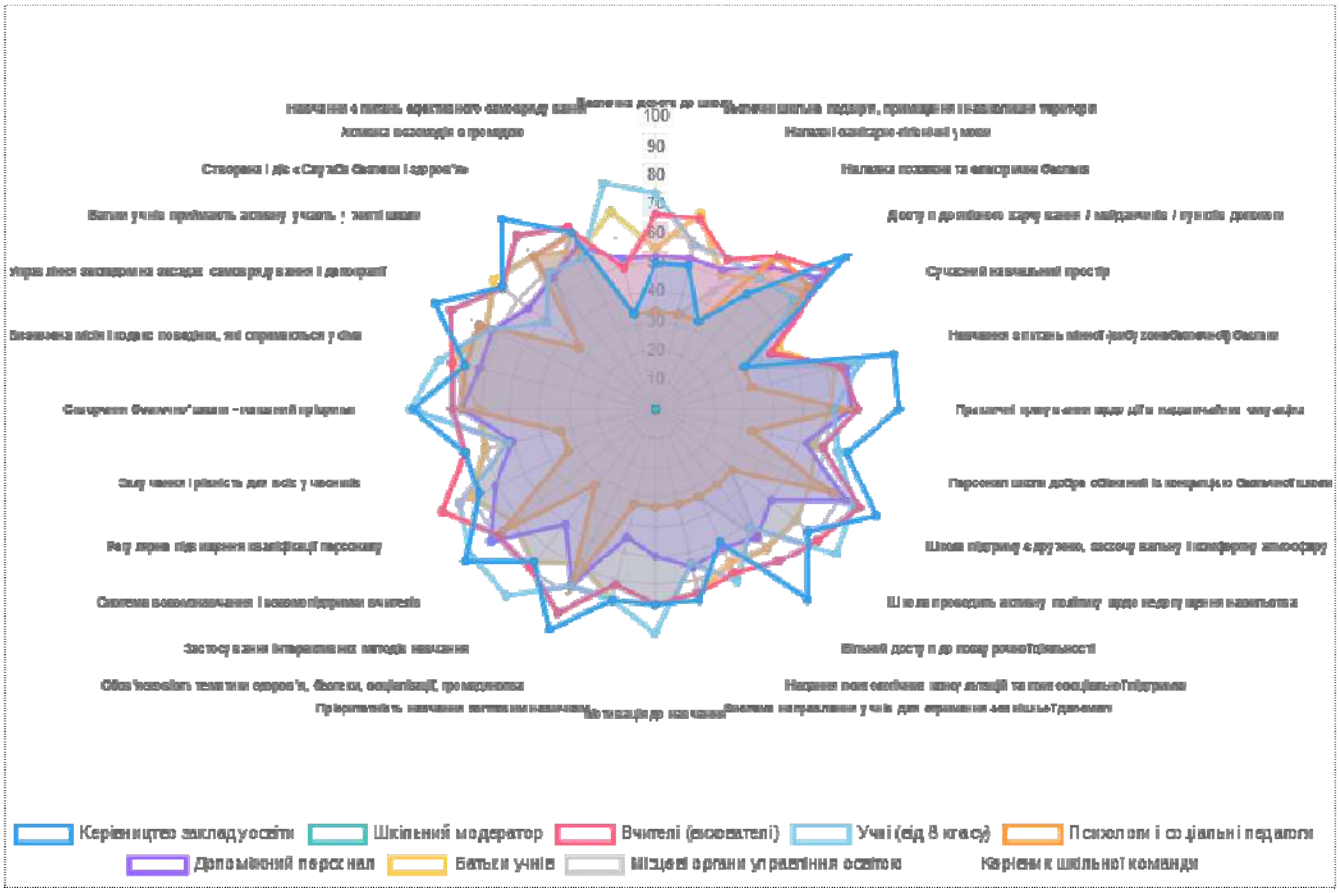

Типовий опитувальник онлайн системи для керівництва навчального закладу

Блок запитань 1: «Захисне та сприятливе для здоров'я і навчання фізичне середовище» (стандарт 1)

1. **Навчальний заклад має чіткі рекомендації для учнів і батьків щодо безпечного маршруту до школи.**

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

2. **Шкільні приміщення, подвір'я і навколишня територія школи є безпечними для життя і здоров'я учнів, зокрема:**
   - ⇨ на дорогах біля школи є безпечні пішохідні переходи;
   - ⇨ поблизу школи не продаються сигарети і алкогольні вироби;
   - ⇨ пришкільна територія огороджена парканом;
   - ⇨ на територію школи на пускають сторонніх осіб та автомобілі;
   - ⇨ у школі є охорона, відео-спостереження.

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

3. **У школі створено належні санітарно-гігієнічні умови, зокрема:**
   - ⇨ у школі завжди є якісна питна вода, наприклад, у кулерах;
   - ⇨ у школі є система каналізації;
   - ⇨ у школі здійснюється щоденне прибирання, вивіз сміття і відходів;
   - ⇨ усі навчальні класи, коридори, спортзали, бібліотека, столова, туалетні кімнати регулярно провітрюються (або обладнані сучасною системою вентиляції;
   - ⇨ у шкільних приміщеннях комфортна температура упродовж усього навчального року;
   - ⇨ всі навчальні класи, допоміжні приміщення і пришкільна територія добре освітлюються протягом навчального дня;
   - ⇨ у школі облаштовані окремі туалетні кімнати для хлопців та дівчат, які забезпечені усім необхідним (закриті кабінки, відповідна кількість унітазів, рукомийників, є холодна і тепла вода, мило, папір тощо).

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

4. **У школі належний рівень пожежної та електричної безпеки, зокрема:**
   - ⇨ у школі на видноті розміщено вогнегасники;
   - ⇨ шкільні приміщення обладнані засобами автоматичної пожежної сигналізації і стаціонарними автоматичними установками пожежогасіння;
   - ⇨ всі електропроводи і електричні розетки надійно ізольовано, забезпечено занулення і заземлення електрообладнання;

- ⇨ учні і персонал школи не мають доступу до елементів, які можуть опинитися під напругою внаслідок порушення ізоляції проводів;
- ⇨ персонал школи та учні періодично проходять навчання правилам пожежної та електричної безпеки.

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

5. **У школі забезпечено доступ до якісного харчування, майданчиків для заняття фізичною культурою, пункту надання першої домедичної допомоги, зокрема:**
   - ⇨ організовано гаряче харчування для всіх бажаючих;
   - ⇨ у школі працює буфет;
   - ⇨ в асортименті буфетної продукції немає чіпсів, солодкої газованої води та продуктів фастфуду;
   - ⇨ школа має майданчики і приміщення для заняття фізичною культурою на уроках і позаурочний час;
   - ⇨ персонал школи і всі учні мають вільний доступ заняття фізичною культурою в позаурочний час;
   - ⇨ у школі є пункт надання домедичної допомоги.

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

6. **Школа забезпечена сучасними технологічним засобами та навчально-методичними матеріалами для активного навчання дітей з урахуванням особливостей їх розвитку, зокрема:**
   - ⇨ у школі є стабільний доступ до мережі Інтернет;
   - ⇨ школа обладнана мультимедійними дошками або комп'ютерами з проекторами;
   - ⇨ шкільні меблі зручні і комфортні, мобільні (легко пересуваються);
   - ⇨ у школі є тренінговий кабінет основ здоров'я, окремі кабінети психолога і соціального педагога і всі вони відповідно облаштовані;
   - ⇨ у шкільній бібліотеці є достатня кількість підручників і посібників з питань здоров'я, безпеки і навчання життєвим навичкам.

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

7. **У школі проводяться навчання персоналу школи і учнів з питань мінної безпеки**

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

8. **У школі проводяться практичні тренування персоналу школи і учнів щодо злагодженої дії в екстремальних і надзвичайних ситуаціях**

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

Блок запитань 2: «Комфортне психосоціальне середовище» (стандарт 2)

9. **Персонал школи добре обізнаний із концепцією безпечної і дружньої до дитини школи, зокрема:**
   - ⇨ педагогічні працівники і персонал школи знає концепцією безпечної і дружньої до дитини школи;
   - ⇨ увесь персонал школи пройшов навчання з питань впровадження безпечної і дружньої до дитини школи;
   - ⇨ вчителі обговорюють з учнями питання безпечної і дружньої до дитини школи;
   - ⇨ у школі за участю персоналу школи, учнів і їхніх батьків складається план заходів щодо створення безпечного і дружнього до дітей середовища;
   - ⇨ персонал школи, учні і батьки приймають участь у реалізації плану заходів щодо впровадження концепції безпечної і дружньої до дитини школи;

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

10. **Школа підтримує дружню, заохочувальну і комфортну атмосферу для всіх учасників навчально-виховного процесу, зокрема:**
    - ⇨ у школі учні почуваються в безпеці;
    - ⇨ учні переймаються справами один одного;
    - ⇨ вчителі заохочують учнів дбати одне про одного;
    - ⇨ у школі сприяють швидкій адаптації нових учнів;
    - ⇨ вчителі допомагають учням у скрутних ситуаціях;
    - ⇨ учні впевнені, що за потреби отримають в школі допомогу та підтримку;
    - ⇨ учні гостинно приймають новачків і допомагають їм;
    - ⇨ учні ставляться толерантно до «не таких, як усі»;
    - ⇨ учні мають право і можливість висловлювати свою думку та бути почутими в класі;
    - ⇨ учні, які навчаються не рідною мовою, мають змогу розмовляти своєю рідною мовою упродовж дня;
    - ⇨ у школі є люди, яким усі довіряють і до яких можна підійти у разі виникнення проблеми чи за конфіденційною порадою;
    - ⇨ навчально-методичні матеріали для учнів позбавлені образливих гендерних, етичних, релігійних та інших дискримінаційних стереотипів;
    - ⇨ працівники школи переконані, що школа – це хороше місце для роботи;
    - ⇨ у школі працівники почуваються в безпеці;
    - ⇨ колектив школи згуртований та організований;
    - ⇨ працівники школи переймаються справами один одного;

- ⇨ працівники школи активно залучаються до шкільного життя;
- ⇨ учителі впевнені, що у разі потреби вони отримають допомогу та підтримку від інших працівників школи;

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

11. **Школа проводить активну політику щодо недопущення всіх видів насильства і має чіткі правила реагування на прояви насильства і знущання (булінгу), зокрема:**
    - ⇨ у школі розроблено чіткі правила (протоколи) щодо попередження і реагування на вияви всіх видів насильства (фізичного, психологічного, сексуального);
    - ⇨ у школі здійснюється постійний контроль за дотриманням цих правил;
    - ⇨ учні регулярно проходять тренінги з розвитку соціальних навичок попередження і конструктивного розв'язання конфліктів;
    - ⇨ у школах регулярно проводяться заходи з метою формування нетерпимого ставлення до насильства, підтримки взаємоповаги, посилення дружніх стосунків, створення позитивного психологічного клімату та вільної від насильства шкільної культури;
    - ⇨ вчителі не застосовують фізичного покарання і психологічного насилля щодо учнів;
    - ⇨ усі учні мають право заявити про неналежну чи образливу поведінку будь-кого;
    - ⇨ учні знають, що за вияви насилля у школі або за межами школи вони понесуть відповідальність;
    - ⇨ учні знають, до кого з працівників школи звернутися у випадку знущання над ними;
    - ⇨ учні у школі не зазнають сексуальних домагань;
    - ⇨ у школі навчаються учні, які були спеціально навчені для врегулювання конфліктних ситуацій.
    - ⇨ вчителі мають змогу отримувати нові знання і набувати навички, які допомагають їм створювати безпечне середовище у школі;
    - ⇨ політика школи забороняє психологічне покарання, як прийнятну дисциплінарну процедуру;
    - ⇨ вчителям, які стали жертвами стресових ситуацій чи випадків із виявами насильства, надається необхідна допомога та підтримка;
    - ⇨ школа має затверджені процедури щодо роботи з учнями/ педагогічними працівниками школи, які стали свідками або жертвами випадків із виявами насильства;
    - ⇨ у школі встановлено порядок, згідно з яким батьки мають право заявити про неналежну чи образливу поведінку будь-кого;
    - ⇨ у школі існує затверджений порядок дій персоналу у разі виникнення випадків знущання;
    - ⇨ у школі здійснюється політика запобігання випадкам сексуальних домагань;

- ⇨ персонал школи поінформований, у який спосіб найкраще залучити «замкнених у собі» та «не таких, як усі» учнів до шкільного життя;
- ⇨ педагогічний колектив робить активні кроки щодо запобігання ситуацій бойкоту учнів їхніми однокласниками;
- ⇨ у школі ведуться записи та відстежуються усі випадки травматизму, про які повідомляють учні чи працівники школи;

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

12. **У школі створено і забезпечується вільний доступ до відпочинку та позаурочної діяльності, сприятливої для здоров'я, безпеки і розвитку, зокрема:**
    - ⇨ у школі відводиться час для відпочинку та ігор упродовж дня;
    - ⇨ під час відпочинку та ігор присутній відповідальний дорослий, який контролює дотримання правил безпеки;
    - ⇨ у школі виділено місце, де під час відпочинку діти, які не хочуть грати з усіма, можуть залишитися наодинці;
    - ⇨ учні можуть придумувати власні творчі конкурси та ігри без залучення дорослих;
    - ⇨ всі учні можуть спробувати себе у творчих (музичних, мистецьких або сценічних) видах діяльності, які не передбачають конкуренції та екзаменів;
    - ⇨ всі учні можуть займатися фізичними видами діяльності за особистим планом;
    - ⇨ у позашкільний час учні можуть відвідувати різні гуртки (приміром, математичний, історичний, літературний, театральний, туристичний).

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

13. **У школі забезпечується надання психологічних консультацій та психосоціальної підтримки, особливо для дітей, постраждалих внаслідок конфлікту та дітей із сімей, що перебувають у складних життєвих обставинах. Зокрема:**
    - ⇨ психологічна служба школи забезпечує зниження рівня психосоціального стресу серед дітей та вчителів;
    - ⇨ психологічна служба школи забезпечує зниження рівня конфліктів і кількості проявів насильства у класі;
    - ⇨ психологічна служба школи забезпечує зниження рівня емоційних проблем у дітей.

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

14. **У школі створена і діє система перенаправлення у разі потреби учнів для отримання зовнішньої медичної або психологічної допомоги**

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

Блок запитань 3: «Навчання дітей і дорослих на засадах загальнолюдських цінностей і життєво важливих компетентностей» (стандарт 3).

15. **У школі створена система мотивації навчання вчителів та учнів життєво важливим навичкам на засадах компетентнісного підходу, зокрема:**
    - ⇨ керівництво школи надає вчителям допомогу в розвитку та підтримці впевненості у собі, як педагогів;
    - ⇨ вчителі школи заохочуються проходити навчання (дистанційне та очне) з питань формування важливих для здоров'я і безпеки життєвих навичок;
    - ⇨ вчитель спілкується з учнями на засадах діалогу, партнерства і заохочує їх працювати разом;
    - ⇨ моніторинг навчальних досягнень учнів супроводжується позитивними примітками та порадами щодо покращення результатів;
    - ⇨ у школі відмовляються від використання рейтингів успішності в класі, що посилюють конкуренцію;
    - ⇨ у школі регулярно відбуваються виставки творчих робіт учнів;
    - ⇨ учнів заохочують ставити запитання під час навчання, які є цікавими для них;
    - ⇨ вчителі застосовують групові форми роботи, щоб учні могли працювати разом і формувати «дух команди»;
    - ⇨ учні залучаються до заходів щодо адвокації та популяризації здорового способу життя.

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

16. **Навчання психосоціальним навичкам, сприятливим для здоров'я, безпеки, успішної соціалізіції, зокрема:**
    - ⇨ розвиток психосоціальних навичок, сприятливих для здоров'я, безпеки, успішної соціалізації та самореалізації є одним із ключових завдань школи;
    - ⇨ шкільні курси і предмети, спрямовані на набуття учнями наступних психосоціальних навичок: аналізу і розв'язання проблем, критичного мислення, ухвалення зважених рішень, ефективної комунікації, співчуття, розбудови рівноправних стосунків, запобігання стресам та їх подолання, опору соціальному тиску, відмови від небажаних пропозицій тощо;
    - ⇨ вчителі школи пройшли підготовку з методики формування психосоціальних навичок за тематикою здоров'я, безпеки, соціальної і громадянської компетентності, розбудови миру, надзвичайних ситуацій (обсягом не менш як 90 годин);
    - ⇨ до викладання курсів з формування соціальної і здоров'язбережної компетентності допускаються лише вчителі, які пройшли підготовку і мають відповідні сертифікати;
    - ⇨ на засіданнях методичної ради і методичних об'єднань учителів – предметників та класних керівників регулярно обговорюються питання

організації та якості соціальної і здоров'язбережної освіти у школі.

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

17. **Тематика здоров'я, безпеки, соціальної і громадянської компетентності є обов'язковими елементами змісту навчального плану школи**
    - ⇨ тематика здоров'я, безпеки, соціальної і громадянської компетентності є обов'язковими елементами змісту навчального плану школи;
    - ⇨ учні отримують відповідні для їхнього віку базові знання з наступних питань: фізична активність, гігієна, раціональне харчування, профілактика інфекційних та неінфекційних захворювань, попередження травматизму, безпека у різних сферах життя, психічне і соціальне здоров'я, репродуктивне здоров'я, профілактика вживання алкоголю, тютюну та інших психоактивних речовин, тощо.

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

18. **Навчання психосоціальним компетентностям (життєвим навичкам) проводяться в інтерактивній формі, зокрема:**
    - ⇨ вчителі застосовують у навчанні учнів методи, що базуються на партнерстві учнів і вчителя, залученні всіх учнів до навчальної діяльності, використанні різних форм інтерактивного навчання, врахування життєвого досвіду і індивідуальних стилів сприйняття і навчання учнів;
    - ⇨ під час навчально-виховного процесу вчитель активно застосовує інтерактивні методи (робота в групах, рольові ігри, мозкові штурми, розроблення і виконання проектів тощо).

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

19. **У школі створена система взаємонавчання і взаємної підтримки вчителів, зокрема:**
    - ⇨ вчителі співпрацюють один з одним;
    - ⇨ досвідчені вчителі навчають своїх колег практичним навчикам педагога-тренера за методом рівний-рівному (відкриті уроки, консультації, тренінги на базі школи тощо).

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

20. **Персонал школи постійно підвищує свою кваліфікацію за дистанційним і очними формами навчання, зокрема:**
    - ⇨ персонал школи постійно підвищує свою кваліфікацію з питань безпечної і дружньої до дитини школи;

- ⇨ вчителі, які викладають предмет «Основи здоров'я» та інші курси з формування соціальної та здоров'язбережної компетентності учнів, обов'язково проходять відповідну дистанційну і очну підготовку;
- ⇨ проходження курсів з підвищення своєї кваліфікації за дистанційним і очними формами навчання враховується у результатах атестації (сертифікації) вчителів).

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

21. **Школа забезпечує інклюзивність (залученність) і рівність для всіх учасників навчально-виховного процесу, зокрема:**
    - ⇨ у школі забезпечено рівний доступ хлопців і дівчат до всіх освітніх програм, враховуючи важливі потреби дівчат і хлопців;
    - ⇨ у школі забезпечено рівний доступ хлопців і дівчат до всіх послуг, які надає навчальний заклад;
    - ⇨ у школі проявляють повагу до відмінностей і різноманіття;
    - ⇨ вчителі, працівники школи та батьки пройшли навчання з питань інклюзивної освіти і підготовлені для організації спільного навчання всіх дітей;
    - ⇨ школа обладнана всім необхідним для дітей з особливими потребами (будівлі, класи, туалети, книги, інформація, транспорт до школи, тощо);
    - ⇨ у вашому класі навчаються діти з інвалідністю.

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

Блок запитань 4: «Ефективне шкільне управління, партнерство та участь» (стандарт 4).

22. **Створення безпечної і дружньої до дитини школи є головним пріоритетом шкільної політики**
    - ⇨ створення безпечної і дружньої до дитини школи (БДДШ) є одним із засадничих принципів діяльності навчального закладу;
    - ⇨ у школі створена і постійно діє шкільна команда з питань аналізу і удосконалення діяльності БДДШ.

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

23. **Школа має визначену місію і кодекс поведінки, які сприймаються усіма учасниками навчально-виховного процесу, зокрема:**
    - ⇨ у школі встановлено зрозумілі для всіх правила поведінки;
    - ⇨ принципи діяльності і правила поведінки у школі обговорюються і приймаються за рівною участю педагогічного колективу, учнів школи та їх батьків;
    - ⇨ місія і правила поведінки в школі розміщено так, що кожен бажаючий може

ознайомитися з ними;
- ⇨ встановлені у школі правила поведінки добре сприймаються учнями, вчителями, батьками.
- ⇨ у школі дотримуються норм конструктивної взаємодії педагогічних працівників та учнів.

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

24. **Управління школою відбувається на засадах самоврядування, демократії, рівного доступу, прозорості і поваги до різноманіття культур**
- ⇨ у статуті школи чітко виписані принципи управління школою на засадах самоврядування, демократії і прозорості у прийнятті рішень, рівного доступу до всіх послуг, поваги до різноманіття культур;
- ⇨ у школі створено і постійно діють органи самоврядування: піклувальна рада, педагогічна рада, учнівська рада тощо
- ⇨ органи самоврядування реально впливають на життя школи;
- ⇨ учні беруть участь в обговоренні всіх важливих для шкільного життя питань;
- ⇨ учні беруть участь у заходах, які допомагають їм усвідомити, зрозуміти та цінувати відмінності між ними (наприклад, культурні, релігійні, соціальні);
- ⇨ учні спільно розв'язують проблеми, що виникають;
- ⇨ учні можуть відкрито висловлювати свої почуття та думки щодо навчання і шкільного життя;
- ⇨ дівчата і хлопці мають рівні можливості для розкриття свого потенціалу;
- ⇨ педагогічний колектив школи активно сприяє залученню учнів до прийняття рішень щодо організації процесу навчання.

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

25. **Батьки учнів приймають активну участь у житті школи**
- ⇨ батьки (піклувальники) почуваються бажаними гостями у школі;
- ⇨ усіх батьків (піклувальників) ознайомлюють із місією і правилами поведінки в школі і регулярно інформують про події та новини шкільного життя;
- ⇨ батьків (піклувальників) учнів запрошують до школи, щоб обговорити з учителями навчальні досягнення та/або поведінку дитини на уроках;
- ⇨ батьки (піклувальники) мають змогу обговорювати і брати участь у прийнятті школою будь-яких рішень;
- ⇨ батьки (піклувальники) залучаються до будь-яких видів діяльності, пов'язаних із життям школи (наприклад, екскурсії, конкурси та інше);
- ⇨ вчителі заохочують і надають рекомендації батькам щодо допомоги дітям у закріпленні та повторенні вдома отриманих у школі знань;
- ⇨ учителі школи проводять батьківські збори, презентаційні тренінгові заняття для ознайомлення батьків зі змістом та методами формування соціальної і здоров'язбережної компетентності учнів.

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

26. **У школі створена і діє на постійній основі служба безпеки і здоров'я, яка координує всю діяльність, спрямовану на формування і підтримку захисного фізичного і комфортного психосоціального середовища, зокрема:**
   - ⇨ у навчальному закладі є фахівці з охорони праці, безпеки життєдіяльності, здорового способу життя;
   - ⇨ у навчальному закладі функціонує комісія з питань охорони праці;
   - ⇨ в навчальному закладі є медичний працівник та функціонує медичний пункт для надання домедичної допомоги;
   - ⇨ у навчальному закладі є психологічна служба;
   - ⇨ у навчальному закладі є соціальний педагог.

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

27. **Школа проводить активну взаємодію з громадою і органами місцевого самоврядування на засадах відкритості і партнерства, зокрема:**
   - ⇨ у школі працюють громадські організації, які опікуються промоцією здорового способу життя, безпечної поведінки, активного громадянства тощо;
   - ⇨ педагогічний колектив школи співпрацює з різними соціальними інституціями місцевої громади (закладами охорони здоров'я, органами внутрішніх справ, позашкільними навчальними закладами тощо);
   - ⇨ вчителі школи постійно беруть участь в організації чи проведенні семінарів, конференцій, круглих столів, які спрямовані на розвиток та підвищення якості превентивної освіти;
   - ⇨ учні працюють над проектами на користь місцевої громади та спільно з нею;
   - ⇨ школа має свій веб-сайт, на якому регулярно висвітлюється діяльність освітнього закладу.

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5)

28. **Персонал школи і учні регулярно проходять навчання з питань ефективного самоврядування**

Це схоже на вашу школу?

Зовсім ні (1) Деякою мірою так (2) Здебільшого так (3) Абсолютно так (4) Не можу оцінити (5

4.4. Онлайн - система «Індекс безпеки і здоров’я школи»

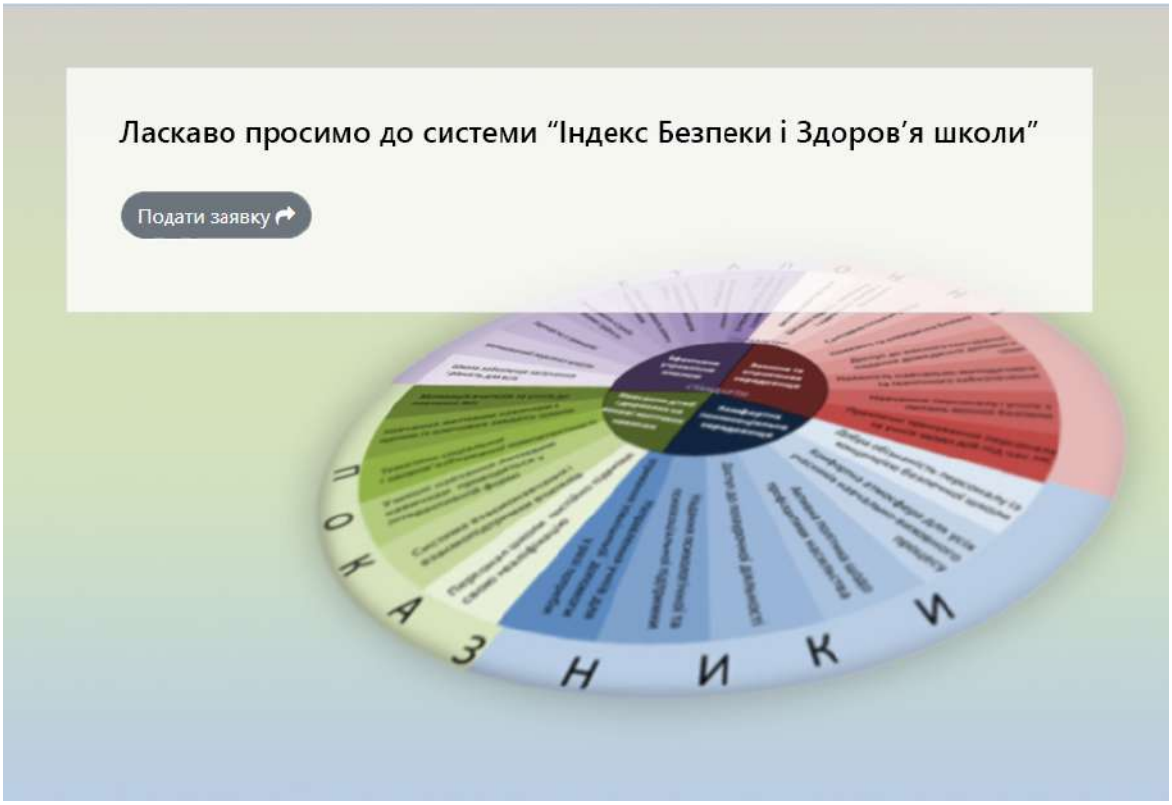

«Індекс безпеки и благополуччя школи» є онлайн інструментом для системного аналізу сильних і слабких сторін навчального закладу і формування на цій основі плану вдосконалення школи в контексті безпеки і здоров'я, тобто фізичного, психічного, соціального благополуччя.

Надалі термін «школа» означає освітній заклад дошкільної, загальної середньої або професійної освіти

Онлайн система надає можливість колективу закладу освіти:

- ⇨ визначити сильні та слабкі сторони шкільної політики, спрямованої на створення безпечного і дружнього до дітей навчального середовища;
- ⇨ розробити план дій для покращення ситуації;
- ⇨ залучати вчителів, батьків, учнів та громаду до процесу вдосконалення навчального закладу.

Процес комплексного аналізу сильних і слабких сторін школи, а також розробка плану вдосконалення - колективний процес, який здійснює шкільна команда. До шкільних команд мають входити представники всіх зацікавлених сторін: дирекції, учнів, персоналу школи, вчителів, батьків, громад тощо.

Онлайн система передбачає два види заходів, які мають здійснити команди закладів освіти: самооцінювання та планування для вдосконалення.

1. Процес самооцінювання заохочує членів шкільної спільноти збиратися разом для обговорення поточної діяльності школи та визначення основних сильних та слабких сторін.
2. Процес планування дає змогу визначити дії, до яких школа може вдатися для поліпшення ситуації у слабких сферах. Колективне планування сприяє осмисленню та визначенню пріоритетних заходів, а також дає змогу скласти узгоджений план удосконалення навчального закладу та визначити першочергові кроки його впровадження. Сформований план заходів включає всі важливі для покращення ситуації стандарти, параметри та еталонні показники Безпечної та дружньої до дитини школи.

Результати самооцінювання школи в жодному разі не використовуються для перевірки або покарання співробітників школи. Отримані бали необхідні, аби краще зрозуміти сильні та слабкі сторони школи й розробити план дій для покращення ситуації. Низьких балів також слід очікувати, проте вони не свідчать про «низьку ефективність» шкіл, а вказують на сфери, в яких школа може вдосконалюватися.

Багатьох покращень можна досягти силами наявного персоналу без додаткових ресурсів. Для тих пріоритетних дій, які потребуватимуть додаткових ресурсів, результати оцінки можуть стати підставою для пошуку фінансових ресурсів.

2. Шкільна команда

Шкільна команда формується у складі:

- ⇨ Директор, помічник директора
- ⇨ Учитель з основ здоров`я
- ⇨ Учитель фізкультури
- ⇨ Класний керівник
- ⇨ Учні
- ⇨ Шкільна медична сестра-дієтолог (якщо така є)
- ⇨ Шкільний психолог або соціальний працівник
- ⇨ Шкільна медсестра або медичний працівник
- ⇨ Персонал служби безпеки школи
- ⇨ Співробітники школи з технічного обслуговування
- ⇨ Батьки або інші члени родин учнів
- ⇨ Представник закладів з охорони здоров`я та соціальних послуг
- ⇨ Представник місцевого управління з охорони здоров'я

Цей список може бути розширений (або скорочено) за рішенням конкретної школи. Важливо, щоб шкільна команда перед використанням онлайн системи

ознайомилася з її призначенням, складом модулів і основних документів, етапами командної роботи і погодила індивідуальні ролі.

3. Організація роботи шкільної команди

Робота команди з онлайн системою може бути організована у різний спосіб:

- ⇨ працювати над усіма питаннями повної командою, збираючись разом, обговорюючи і погоджуючи свої оцінки;
- ⇨ об'єднатися в групи, кожна з яких працює з окремими модулями (одним або декількома). У цьому випадку важливо, щоб як мінімум дві людини в таких групах брали участь в роботі всіх груп.

Результати оцінок різних членів команди також можуть враховуватися в системі по-різному:

- ⇨ в групі обговорюються думки (оцінки) з кожного окремого питання і вводяться узгоджені оцінки;
- ⇨ думки (оцінки) кожного члена команди фіксується в системі та вираховуються усереднені значення.

4. Модулі онлайн системи

Чинники, що визначають Індекс Безпеки і Здоров'я (ІБЗ) школи упорядковано у дев'ять модулів: чотири основні, що відповідають чотирьом стандартам Концепції БДДШ, і п'ять додаткових, пов'язаних із чинниками ризику і захисту для здоров'я дітей і персоналу школи.

1. «Захисне та сприятливе для здоров'я і навчання фізичне середовище» (Стандарт 1)
2. «Комфортне психосоціальне середовище» (Стандарт 2)
3. «Інклюзивана освіта на засадах загальнолюдських цінностей і життєвих навичок» (Стандарт 3).
4. «Ефективне шкільне управління, партнерство та участь» (Стандарт 4).
5. Фізичне виховання та інші програми фізичної активності
6. Послуги з харчування
7. Послуги з охорони здоров`я
8. Консультування та надання психологічної і соціальної допомоги
9. Підготовка персоналу та популяризація здорового способу життя серед працівників закладу

Кількість модулів в онлайн системі не фіксована. За необхідності нові модулі і всі пов'язані з ним таблиці можуть доповнюватися / віддалятися адміністратором системи.

Додаток: деякі дотичні до теми листи МОН України

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м.Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Органи управління освітою
обласних і Київської міської
державних адміністрацій

Інститути післядипломної
педагогічної освіти

Щодо реалізації спільного проекту
«Вчимося жити разом»

Шановні колеги!

Відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України № 5 від 11 січня 2016 р. «Про затвердження плану заходів з реалізації спільного проекту «Вчимося жити разом» та № 624 від 21 квітня 2017 року «Про затвердження плану заходів на 2017 рік з реалізації спільного проекту «Вчимося жити разом» у 2016 – 2017 роках у партнерстві з Громадською організацією «Дитячий фонд «Здоров'я через освіту» здійснювались заходи з реалізації спільного проекту Міністерства освіти і науки України та Представництва Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) з розвитку життєвих навичок «Вчимося жити разом».

У рамках зазначеного проекту розроблено навчальний курс з розвитку соціальних навичок учнів 1-10(11) класів «Вчимося жити разом» і тренінговий курс підготовки вчителів з методики розвитку соціальних навичок учнів, які в ході реалізації проекту пройшли апробацію у п'яти областях України.

В ході пілотного впровадження курсу «Вчимося жити разом» у Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Луганській і Харківської областях здійснювалось дослідження його ефективності. Зокрема, для оцінки ефективності була використана технологія он-лайн опитування вчителів початкової, основної і старшої школи та учнів 4-11 класів за процедурою «ДО» і «ПІСЛЯ». В опитуванні взяли участь понад 63 тисячі осіб, що

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
№1/9-8 від 05.01.2018

дозволило отримати статистично достовірні результати. В дослідженні оцінювався вплив проекту на знання, ставлення, уміння та поведінку учнів, а також на емоційну атмосферу в школі, стосунки у класі, методи викладання, відчуття психологічного благополуччя тощо (всього 42 індикатори). Результати дослідження засвідчують прогрес у рівні сформованості соціальних навичок учнів (комунікації, самоконтролю, емпатії, кооперації, аналізу та розв'язання проблем, попередження та розв'язання конфліктів, асертивності, самоусвідомлення і самооцінки). Повний звіт про досягнення проекту і результати дослідження його ефективності можна завантажити за посиланням http://autta.org.ua/ua/Advocacy/.

На виконання пункту 8 Плану заходів, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 21.04. 2017 № 624 «Про затвердження плану заходів на 2017 рік з реалізації спільного проекту «Вчимося жити разом», надсилаємо для практичного використання методичні рекомендації щодо інтеграції розроблених курсів з розвитку життєвих навичок у післядипломну підготовку вчителів і навчання учнів закладів загальної середньої освіти, що додаються.

Додаток на 18 арк.

З повагою
Заступник Міністра Павло Хобзей

Фіцайло С.С.
481 47 61

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м.Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E – mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Органи управління освітою
Донецької і Луганської обласних
державних адміністрацій

Заклади післядипломної
педагогічної освіти
Донецької і Луганської областей

Щодо реалізації спільного
проекту «Безпечна і дружня
до дитини школа»

Шановні колеги

Відповідно до Меморандуму про співпрацю між Міністерством освіти і науки України та Представництвом дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), враховуючи успішний досвід впровадження у 2016-2017 роках спільного проекту з розвитку життєвих навичок «Вчимося жити разом», що реалізовувався у Донецькій і Луганській областях у партнерстві з громадською організацією «Дитячий фонд «Здоров'я через освіту» та Представництвом дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), з метою моделювання концепції «Безпечна і дружня до дитини школа» та посилення залучення підлітків до життя школи і громади у Донецькій та Луганській областях, надсилаємо для практичного використання відповідний план заходів (додаток 1), склад регіональних координаторів (додаток 2) та перелік пілотних закладів загальної середньої освіти для впровадження концепції «Безпечної і дружньої до дитини школи» (додаток 3).

Додатки: на 5 арк.

З повагою
Заступника Міністра Павло Хобзей

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
№1/9-204 від 04.04.2018

Фіцайло С.С. 48147 61

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м.Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E – mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Органи управління освітою
обласних і Київської міської
державних адміністрацій

Заклади післядипломної
педагогічної освіти

Щодо розроблення і запровадження
дистанційних курсів для підвищення
кваліфікації вчителів

Шановні колеги!

Відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрі України від 13 грудня 2017 р. № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017—2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», на виконання п. 22. абз.3 «Розробити та запровадити дистанційні курси для підвищення кваліфікації вчителів для початкової школи протягом II кварталу 2018 р.; для базової школи протягом III кварталу 2020 року», за підтримки Міністерства освіти і науки України та Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) було розроблено і успішно апробовано навчальний модуль для системи післядипломної педагогічної освіти «Основи формування соціальної і здоров'язбережувальної компетентності учнів» (очно-дистанційна форма навчання).

До складу творчого колективу розробників увійшли представники громадської організації «Здоров'я через освіту», Міністерства освіти і науки України, Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова, державної наукової установи МОН України «Інститут модернізації змісту освіти», закладів післядипломної педагогічної освіти з усіх регіонів України.

Навчальний модуль «Основи формування соціальної і здоров'я-збережувальної компетентності учнів» у повній мірі реалізує компетентісний підхід до підготовки педагогічних працівників всіх категорій за освітніми галузями «Здоров'я і фізична культура» і «Соціальна і здоров'язбережувальна»

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
№1/9-378 від 05.06.2018

в системі післядипломної освіти. Загальний обсяг курсу – 105 годин (3,5 кредитів ЄКТС).

Навчальний модуль розраховано на педагогічних працівників всіх категорій (вчителі початкової школи, вчителі предмета «Основі здоров'я», методисти і педагогічні працівники, які викладають факультативні курси профілактичного спрямування, практичні психологи, соціальні педагоги) і керівні кадри (директора, заступники директора з виховної роботи, класні керівники).

Навчання здійснюється за очно-дистанційною формою, що складається з онлайн курсів для теоретичної підготовки (90 годин) і очних тренінгів з відпрацювання практичних навичок (15 годин).

Програма навчального модуля «Основи формування соціальної і здоров'язбережувальної компетентності учнів» може впроваджуватися у закладах післядипломної освіти у вигляді навчального модуля у складі курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників або як окремий очно-дистанційний курс обсягом 3,5 кредитів ЄКТС.

Навчально-методичний комплект складається з опису профілю програми навчального курсу і пояснювальної записка до нього та навчально-матеріалів для тренера і слухачів (у вільному доступі на сайті Превентивної освіти за посиланням http://autta.org.ua/ua/resources/Pidgotovka_pedagogiv/).

Навчальний модуль у 2018 році прошов апробацію у всіх регіонах України. Зокрема, підтвердження успішного проходження онлайн курсів (електронні сертифікати) отримали понад 43 тисячі педагогічних працівників України, а кількість переглядів відвідувачами з 35 країн світу складає понад 6,8 млн.

Рішенням комісії з питань освіти Міністерства освіти і науки України навчально-методичний комплект «Основи формування соціальної і здоров'я-збережувальної компетентності учнів» схвалено для використання у системі післядипломної педагогічної освіти (Лист Інституту модернізації змісту освіти від18.04.2018 № 22.1/12 – Г-226).

Надсилаємо для практичного використання програму навчального модуля «Основи формування соціальної і здоров'язбережувальної компетентності учнів» (очно-дистанційна форма навчання).

Додаток на 48 арк.

З повагою
Заступник Міністра Павло Хобзей

Фіцайло С.С.
48147 61

ДЛЯ НОТАТОК